VLARIO

OVERLEGPLATFORM

ACTIVITEITENVERSLAG 2024

SAMEN

voor zuiver water

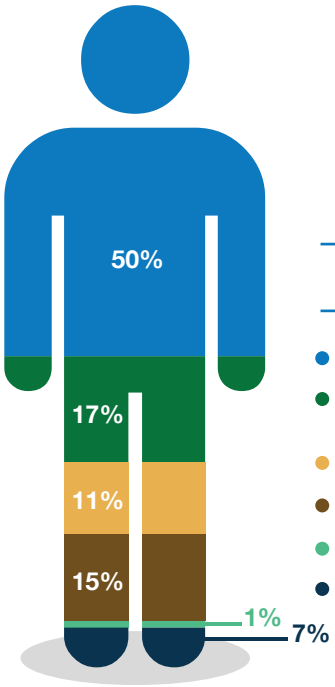

464 LEDEN

- Openbare besturen
- Studie/ingenieursbureau /architect
- Aannemers
- Leveranciers
- Certificatie-instellingen
- Divers

Werkgroepen
12 werkgroepen
(+ ad hoc werkgroepen)

Bereik
VLARIO-dag: 1.096 deelnemers

Opleidingen, studiedagen & webinars:
3.095 inschrijvingen
Website: **24.000** gebruikers
Nieuwsbrief: **1.776** lezers

THEMA'S

REGELGEVING HEMELWATER | GROENBLAUWPEIL | WATERBEWUST BOUWEN | OPVOLGING EN HANDHAVING KEURING PRIVEWATERAFVOER | STANDAARDBESTEK 250 EN VLARIO-BESTEK | BEMALINGEN | DECENTRALE ZUIVERING | CIRCULAIR WATER EN MATERIALEN | BLAUWGROEN VLAANDEREN | VOORBEHANDELING INFILTRATIEVOORZIENINGEN | EUROPESE REGELGEVING | GREEN DEAL KLIMAATBESTENDIGE OMGEVING

VLAANDEREN

93%
RIOLERINGSGRAAD

86%
ZUIVERINGSGRAAD

KEURING RIOLERING

- **bijna 176.000 VLARIO-keuringen sinds de verplichting van de keuring riolering.**
- **bijna 17.000 keuringen in 2024.**

Nieuwbouw: 52%
Afkoppeling: 45%

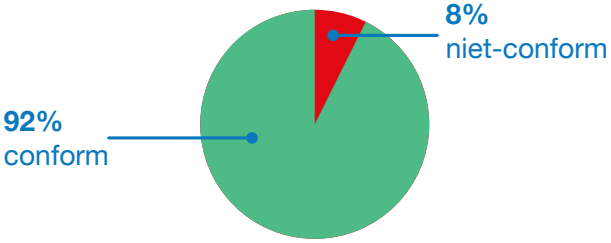

255 VLARIO-KEURDERS

Volg ons op Facebook, Twitter, YouTube en LinkedIn.

VOORWOORD

Door prof. dr. ir. Patrick Willems, voorzitter VLARIO

2024 was hydrologisch weerom een bijzonder jaar. Na de jaren met grote droogte in 2017, 2018, 2019, 2020 en 2022, en bijzonder natte periodes in 2021 en 2023 volgde opnieuw een jaar met extreme hydrologische condities. 2024 was het natste jaar sinds het begin van de Ukkelse metingen, met overstromingen in onder meer Voeren en de Denderstreek. Elders in Europa ging de waterellende gepaard met een loodzware menselijke tol: in het najaar eiste storm Boris in Centraal-Europa 27 mensenlevens, de overstromingen in het zuidoosten van Spanje veroorzaakten minstens 230 doden.

2024 was tegelijkertijd ook een verkiezingsjaar. Het nieuwe Vlaamse regeerakkoord legt gelukkig de juiste accenten: investeringen in rioleringsinfrastructuur, investeringen om water beter vast te houden en de weerbaarheid tegen overstromingen te verhogen en investeringen in circulair watergebruik. Groot was mijn verbazing wel toen wij het budgettaire plaatje te zien kregen. De voorbije jaren is er in Vlaanderen via de Blue Deal een enorme dynamiek op gang gekomen in de watersector, met een centrale aandacht voor duurzaam waterbeheer en groenblauwe oplossingen. Zelfs in het waterland Nederland wordt er met enige jaloezie naar gekeken. Meteen werd er aan toegevoegd dat er nog veel werk aan de winkel is. De transitie naar een klimaatadaptatief waterbeleid vraagt immers tijd en middelen. Nu is het zaak om vol te houden en door te pakken. De nieuwe Vlaams minister van Omgeving Jo Brouns gaf aan dat hij eerst een analyse wil maken van de (kosten)effectiviteit van de verschillende typen maatregelen, wat zeker een goede zaak is. Hij benadrukte ook dat hij bereid is om aanvullende budgetten te zoeken.

Vanuit VLARIO blijven we mee aan de kar trekken. Voor de lokale besturen werd er een adviesnota-memorandum opgemaakt. Na de verkiezingen werd het Vlaamse regeerakkoord vergeleken met onze standpunten en werd er overleg gepleegd met minister Brouns en met zijn adviseur voor waterbeleid Maarten Everaert. Voor de lokale besturen werden naar goede gewoonte per provincie contactdagen gehouden en heel wat nieuwe kennis gedeeld. Via de verschillende werkgroepen van VLARIO wordt deze kennis opgebouwd, verzameld en besproken.

Naar jaarlijkse goede gewoonte vinden jullie hierna een bondig overzicht van onze activiteiten in het afgelopen werkingsjaar, met grote dank en appreciatie aan eenieder die er aan bijgedragen heeft, niet in het minst de leden en voorzitters van onze werkgroepen.

Veel leesplezier met dit activiteitenverslag 2024!

Hartelijke groeten,
Patrick Willems

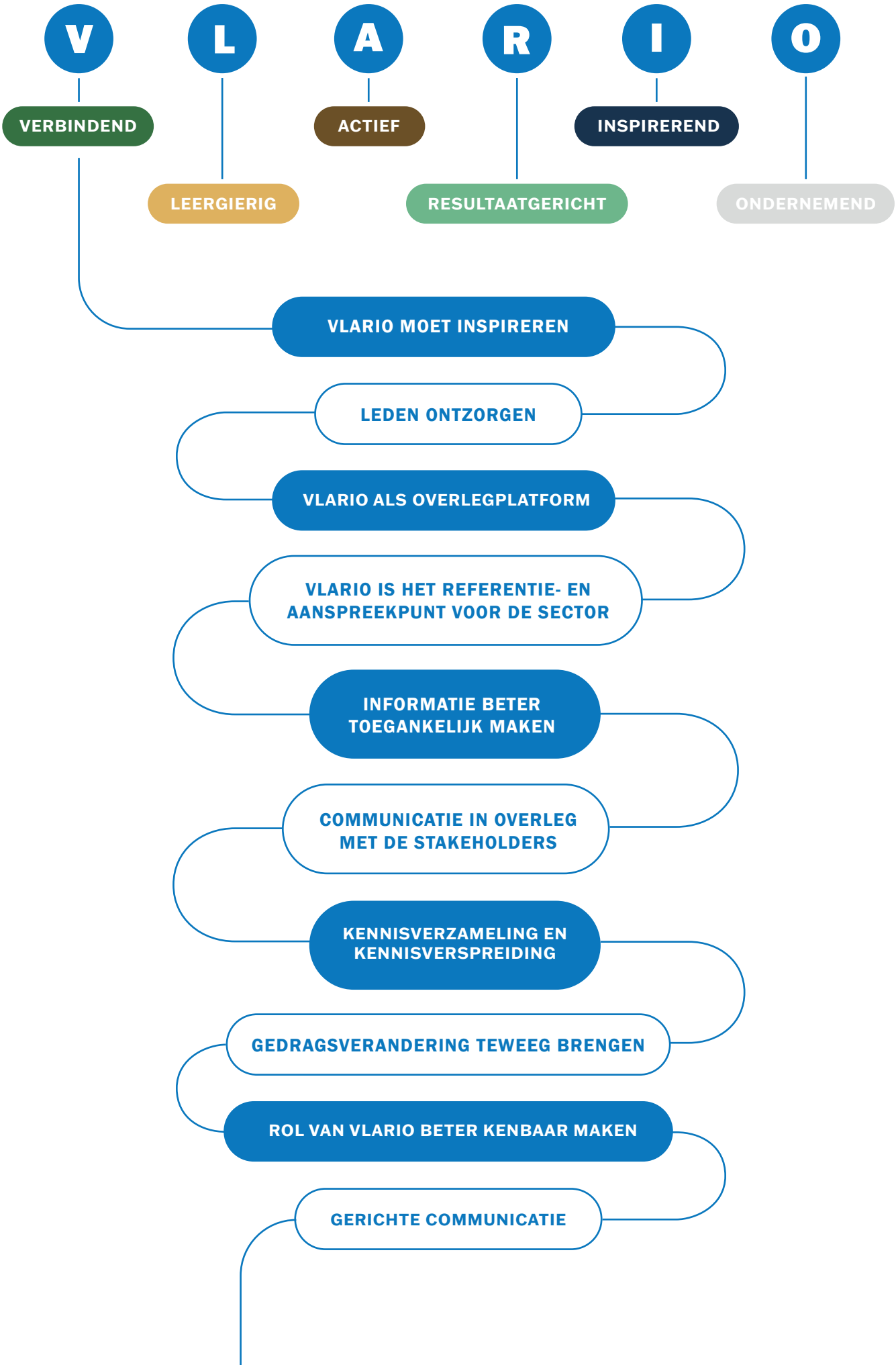
V
VERBINDEND
L
LEERGIERIG
A
ACTIEF
R
RESULTAATGERICHT
I
INSPIREREND
O
ONDERNEMEND
VLARIO MOET INSPIREREN
LEDEN ONTZORGEN
VLARIO ALS OVERLEGPLATFORM
VLARIO IS HET REFERENTIE- EN AANSPREEKPUNT VOOR DE SECTOR
INFORMATIE BETER TOEGANKELIJK MAKEN
COMMUNICATIE IN OVERLEG MET DE STAKEHOLDERS
KENNISVERZAMELING EN KENNISVERSPREIDING
GEDRAGSVERANDERING TEWEEG BRENGEN
ROL VAN VLARIO BETER KENBAAR MAKEN
GERICHTE COMMUNICATIE

INHOUD

VOORWOORD **4**

1 OVER VLARIO **8**
Leden 10
Websites 11

2 WERKGROEPEN **10**
Werkgroep Beleid en financiering 11
Werkgroep Concept en berekening 12
Werkgroep Privéwaterafvoer en buitengebied 13
Werkgroep Typebestekken en normen 14
Werkgroep Materialen en kwaliteit 15
Werkgroep Rioolbeheer 16
Werkgroep Sleufloze technieken 17
Werkgroep Rioolbeheerders 18
Werkgroep Gemeenten 19
Werkgroep Studiebureaus 20
Werkgroep Projectmanagement 21
Werkgroep Veiligheid 22

3 ONDERZOEKSPROJECTEN **23**
Onderzoek werking infiltratievoorziening op lange termijn 23
Nieuw COOCK+ project: Waterwijzer 23

4 OPLEIDINGEN 24
Ontwerp van rioleringen 24
Afkoppelingsadviseur 24
Keurder privéwaterafvoer 24
Visueel onderzoek voor beheerders 24
Opmaak van bestekken 24
Werftoezicht infrastructuur- en rioleringswerken 24
Projectleider riolerings- en infrastructuurwerken 25
Rioolrenovatie voor werftoezichters 25
Rioolrenovatie voor rioolbeheerders en studiebureaus 25
Sleufloze technieken en gestuurde boringen 25
Visueel onderzoek voor beheerders (PTV 8003) 25
Opleiding op maat 25

5 STUDIEDAGEN EN EXTERNE ACTIVITEITEN 26
VLARIO-DAG 26
Studiedagen 26
Z-water (Kanaal Z) 29

6 VERTEGENWOORDIGING VAN VLARIO IN EXTERNE ORGANISATIES 30

7 VLARIO IN EUROPA 31

8 WAT GEBEURT ER IN DE VLAAMSE WATERSECTOR? 33
Vlaanderen zet verder koers naar duurzaam waterbeheer:
een blik op de beleidsnota Water 2025-2029 33
Van Europese richtlijnen naar Vlaamse realiteit: waterbeleid in actie 34
Campagne: Waar dan wel? 35
Verwarmen met riothermie krijgt een boost door sectorsamenwerking 36

9 KEURING PRIVÉWATERAFVOER EN KWALITEITSBORGING 37
Werking 37
Module opvolging en handhaving 37
Statistieken 37

10 LEDENLIJST 39

MISSIE

Een leefbaar en betaalbaar watersysteem voor nu en later, voor mens en natuur.

VISIE

Ervoor zorgen dat in alle steden en gemeenten in Vlaanderen een weerbaar en veerkrachtig hemelwater- en afvalwatersysteem daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

1. OVER VLARIO

VLARIO is het kenniscentrum en overlegplatform voor hemelwater- en afvalwaterbeheer in Vlaanderen.

VLARIO is dé referentie in Vlaanderen die alle actoren binnen het afvalwater- en hemelwaterbeheer samenbrengt, stimuleert en ondersteunt in hun streven naar een steeds performanter waterbeheer.

VLARIO is een ledenorganisatie en dit betekent dat we er voor en door onze leden zijn. Samen met onze leden en partners werken wij aan zuiver water, #samenvoorzuiverwater!

VLARIO deelt haar kennis met haar leden en een breder publiek. Op onze website zijn daarom ook heel wat informatie en documenten publiek beschikbaar. We delen onze kennis via opleidingen, webinars, studiedagen en de nieuwsbrief. Presentaties en exclusieve documenten voor leden worden ter beschikking gesteld via het ledengedeelte van VLARIO.
VLARIO beheert in partnerschap ook nog 2 bijkomende websites: Blauwgroen Vlaanderen en Groenblauwpeil.

Voor meer informatie over ons verwijzen wij u naar onze website: www.vlario.be/overons.

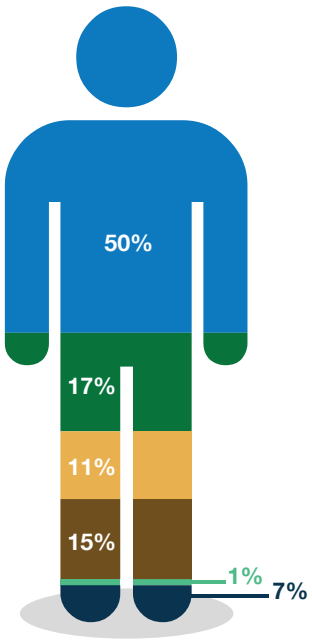

464 LEDEN

- Openbaar bestuur
- Studie/ingenieursbureau /architect
- Aannemers
- Leveranciers
- Certificatie-instellingen
- Divers

LEDEN

VLARIO telt 464 leden, zijnde lokale besturen, studiebureaus, rioolbeheerders, federaties, aannemers, fabrikanten, certificatie-instellingen, … Kortom, iedereen die een rol heeft in het gemeentelijk waterbeheer.
Deze verscheidenheid aan betrokken actoren ligt aan de basis dat VLARIO vandaag gekend en erkend is als het overleg- en kenniscentrum voor rioleringen in Vlaanderen en zelfs in onze buurlanden.

WEBSITES

VLARIO

Onze website telde in 2024 24.000 gebruikers goed voor 30.024 sessies.

www.vlario.be

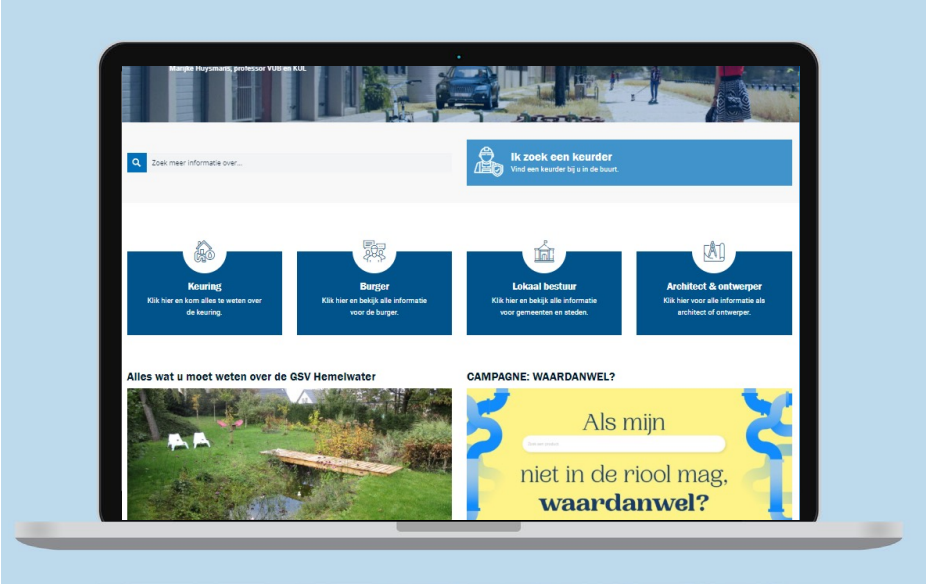

BLAUWGROEN VLAANDEREN

Zo weinig mogelijk verharding en meer ruimte geven aan water en groen zijn de beste maatregelen om onze leefomgeving beter bestand te maken tegen een veranderend klimaat. Op de website www.blauwgroenvlaanderen.be verzamelen Aquafin en VLARIO concrete maatregelen en inspirerende voorbeelden voor een klimaatrobuuste openbare ruimte en tuin.

In 2024 bezochten 60.000 personen de website met 136.000 paginaweergaven.

GROENBLAUWPEIL

Via het groenblauwpeil kom je te weten hoe klimaatbestendig een woning en tuin is met tips en suggesties om het beter te doen. Er worden verschillende scores berekend. Scores gaan van A tot F, waarbij A klimaatbestendig is en F niet klimaatbestendig. Op de resultatenpagina vind je bovenaan de totaalscore van je groenblauwpeil.

Er is ook een tool voor de berekening van de optimale grootte van de regenwaterput. Acties rond LEKP kunnen ook geregistreerd worden via het portaal van het groenblauwpeil.

www.groenblauwpeil.be

2. WERKGROEPEN

De verschillende domeinen waarbinnen kennis is opgebouwd binnen VLARIO komen overeen met de verschillende werkgroepen. In het activiteitenverslag leest u de realisaties van het afgelopen jaar alsook het actieplan voor het komend jaar.

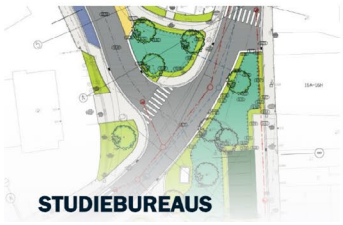

WERKGROEP BELEID EN FINANCIERING

Voorzitter: Wim Van Gils

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Werkgroep Beleid en financiering wil vanuit het financieel en beleidsmatig oogpunt een belangrijke bijdrage leveren tot de verbetering van het leefmilieu door:

- Aanbevelingen te doen over de beleidsmatige en financiële aspecten rond riolering en hemelwaterbeheer, op basis van verzamelde informatie en via de inbreng van de leden van de werkgroep.
- Een overlegplatform te zijn tussen de deskundigen binnen de rioleringssector met de bedoeling om op een objectieve manier alle betrokkenen actief te steunen in hun streven naar maximale kwaliteitsverbetering tegen een maatschappelijk verantwoorde kost.
- Het formuleren van objectieve standpunten en/of voorstellen vanuit de sector ten aanzien van het Vlaams en/of federaal waterbeleid.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep houdt de vinger aan de pols inzake de lopende financiële en beleidsmatige ontwikkelingen. Voor het financiële worden de te verwachten aanbestedingen, de investeringsprogramma's en de flow van budget tot aanbesteding beschouwd. Ook het gemeentelijk rioleringsprogramma wordt mee opgevolgd door de werkgroep.

Het eindrapport m.b.t. de financiering van het waterbeleid en de uitgaventoetsing werden aan de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) overgemaakt.

Beleidsmatig worden de belangrijkste Vlaamse en Europese initiatieven opgevolgd, en wordt er waar nodig input geleverd in de lopende processen. In 2024 werden de impact van de herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater (ERSA) geanalyseerd, het nieuwe BVR Saneringsplicht en de wijziging aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening waardoor meer decentrale zuivering geplaatst zal moeten worden.

De werkgroep analyseerde voor de gemeenteverkiezingen de verschillende partijprogramma's en schreef mee aan het memorandum om waterbeheer mee op de agenda te krijgen. Het Vlaams regeerakkoord werd onder de loep genomen van waaruit verdere acties geformuleerd werden.

ACTIEPLAN 2025

Opvolging van het gemeentelijk rioleringsprogramma.
Opvolging uitvoering hemelwaterplannen.
Vinger aan de pols houden inzake het aanbestedingsvolume.
Implementatie ERSA (Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater).
Implementatie BVR Saneringsplicht en link met 4e Stroomgebiedbeheerplannen.
Voorstellen formuleren voor de hervorming van de financiering van het waterbeheer.
Adaptatiebeleid: relatie hemelwater en ontharding.
Vereenvoudiging vergunningen en geïntegreerde investeringsplanning i.s.m. Werkgroep Projectmanagement.

Opvolging implementatie Waterschappen.

Input aanleveren voor het Europese Water Resilience Initiative.

Opvolging herziening Kaderrichtlijn Water.

Opvolging voortgang klimaatmitigatie, verkennen mogelijkheden voor terugdringen emissies uit septische putten.

WERKGROEP CONCEPT EN BEREKENING

Voorzitter: Vincent Wolfs

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Werkgroep Concept en berekening heeft als doel om concepten en berekeningswijzen rond rioleringen en bronmaatregelen te verbeteren, en de implementatie hiervan te faciliteren. Concreet bouwt de werkgroep hierbij voort op de Code van Goede Praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringssystemen.

Ook wordt gestreefd naar het ondersteunen en stimuleren van de implementatie van klimaatadaptatiemaatregelen rond water. Hiertoe werkt de werkgroep mee aan de ontwikkeling en verspreiding van rekeninstrumenten, alsook aan de opmaak van kennisdossiers rond diverse thema's gelinkt aan de werking en berekening van rioleringen en bronmaatregelen.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep heeft ook in 2024 de CIW werkgroepen verder ondersteund met het aanleveren van input m.b.t. de aanpassing van de Code van Goede Praktijk Riolering en het Technisch achtergronddocument bij de nieuwe GSV Hemelwater. VLARIO heeft via de werkgroep opmerkingen verzameld van de rioleringssector.

Uit vragen van de leden en sector blijkt dat er nog meer nood is aan tools en informatie voor ontwerpers en burgers om tot een goed werkend ontwerp te komen. De werkgroep zorgt voor verbeteringen en uitbreidingen van diverse rekentools, zoals het Groenblauwpeil, de optimale berekening van de regenwaterput, Sirio en andere. Er werd ook een tabel opgemaakt om een betere inschatting te maken van het hemelwaterhergebruik voor verschillende type gebouwen en gebruikers. Deze richtcijfers kunnen gebruikt worden voor ontwerptoepassingen.

De monitoring op het terrein en onderzoek naar de lange termijn werking van infiltratievoorzieningen op 4 locaties werd afgerond. De resultaten werden voorgesteld op de provinciale contactdagen van VLARIO. Het rapport is beschikbaar op het ledengedeelte van VLARIO.

Het document met aanbevelingen voor de dimensionering van infiltratievoorzieningen voor effluent en/of hemelwater kreeg een update n.a.v. de gewijzigd wetgeving.

De werkgroep coördineert de oproepen en bijhorende evaluatie van voorbeeldprojecten om toe te voegen op de website Blauwgroen Vlaanderen. Vanuit het project Atlas werden er nieuwe groene maatregelen alsook een nieuwe score voor gezondheid toegevoegd.

De werkgroep behandelt vragen m.b.t. klimaatverandering en ontwerprichtlijnen voor de modellering van ontwerpen voor infiltratie en/of buffering te optimaliseren.

ACTIEPLAN 2025

Input leveren aan CIW Werkgroep Code Goede Praktijk Riolering en Technisch Achtergronddocument GSV Hemelwater.
Kennisverspreiding over de inhoud van de nieuwe GSV Hemelwater via opleidingen en/of webinars voor ontwerpers, studiebureaus, architecten en gemeenten.
Ondersteunen van het concretiseren en het in de praktijk brengen van acties van de Blue Deal voor de leden van VLARIO.
Kennisverspreiding over hemelwatervoorzieningen en waterbeheer.
Verdere uitbouw van de website Blauwgroen Vlaanderen en Groenblauwpeil.
Opvolgen van onderzoeksprojecten in het domein van rioleringen.
Adviesverlening voor de ontwikkeling van nieuwe en uitbreiding van bestaande rekeninstrumenten.

WERKGROEP PRIVÉWATERAFVOER EN BUITENGEBIED

Voorzitter: Jurgen Vanhee

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Werkgroep Privéwaterafvoer en buitengebied bestaat uit 4 deelgroepen en behandelt alle praktische vragen over riolering, afkoppelingsprojecten, keuring en handhaving alsook afvalwaterzuivering in het buitengebied, waaronder ook decentrale zuivering, IBA's en drukriolering.

Voor werken op openbaar domein en op privéterrein streven we naar eenzelfde aanpak bij de verschillende rioolbeheerders/ gemeenten. Deze kennisverspreiding gebeurt via onze opleidingen.

VLARIO is een geaccrediteerde keuringsinstantie conform de richtlijnen van ISO/IEC 17020 type A. De keuring privéwaterafvoer kan bovendien als efficiënt instrument geïmplementeerd worden voor opvolging van omgevingsvergunningen voor de steden en gemeenten. De praktische uitvoering van de keuring alsook vragen hieromtrent worden in de werkgroep besproken. De verschillende manieren voor opvolging en handhaving worden hier mee bekeken.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep Privéwaterafvoer en buitengebied behandelt doorlopend vragen m.b.t. afkoppelingen en keuringen van keurders, gemeenten en rioolbeheerders en bekijkt waar verduidelijkingen nodig zijn in de publicaties en richtlijnen. Zo worden ook de mogelijkheden bekeken voor de handhaving. Vanuit het kabinet van Vlaams minister voor Omgeving is de vraag gekomen om een nieuw sectorvoorstel op te maken voor optimale afkoppeling, waarbij een afweging tussen kostenefficiëntie en maximale effectiviteit centraal staat en verplichte aansluiting afvalwater i.k.v. een afkoppelingsproject.

In 2024 werd de gezamenlijke werkgroep Keuring opgericht met AquaFlanders. Via deze werkgroep worden gezamenlijke richtlijnen opgemaakt voor de sector en worden vragen van keurders behandeld.

In de deelgroep IBA werd de werkgroep geïnformeerd en gevraagd naar de impact van heel wat wetswijzigingen, zijnde de ERSA, VCRO en BVR gemeentelijke sanering.

De deelgroep Decentrale zuivering werkt verder aan de doorontwikkeling en optimalisatie van de toolbox. Er wordt nagegaan hoe bestaande data beter ontsloten kan worden. De website Blauwgroenvlaanderen.be wordt binnenkort uitgebreid met decentrale maatregelen/voorbeeldprojecten. De werkgroep wil opdrachtgevers verder op weg helpen met projecten voor decentrale projecten door de opmaak van een bestek alsook de voorwaarden/ richtlijnen voor subsidiedossiers te optimaliseren.

ACTIEPLAN 2025

Verdere uitwerking en ondersteuning van gemeenten in hun IBA-beleid.
Opmaak bestek en richtlijnen voor subsidiedossiers voor decentrale zuivering.
Uitbreiding website Blauwgroenvlaanderen.be met maatregelen en voorbeeldprojecten decentrale zuivering.
Opvolging nieuwe VCRO/ERSA in de praktijk voor het buitengebied.
Nieuwe mogelijkheden zoeken voor handhaving keuring privéwaterafvoer + promoten KPR-systeem.
Bespreking moeilijke cases en vragen inzake afkoppelingen en keuring.
Sensibilisering en opmaak richtlijnen voor rioolbeheerders om meer infiltratie/hergebruik te bekomen in afkoppelingsprojecten.
Het bepleiten van het opnemen van de controle op de GSV Hemelwater in de verplichte keuring van de privéwaterafvoer.

WERKGROEP TYPEBESTEKKEN EN NORMEN

Voorzitter: Leslie Packo

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Werkgroep Typebestekken en normen werkt op continue basis aan de opmaak van lastenboekteksten voor het Standaardbestek 250 voor materialen en uitvoering. De voorstellen die in de werkgroep worden besproken en goedgekeurd, worden overgemaakt aan de desbetreffende werkgroep van het Standaardbestek 250.

VLARIO heeft een vertegenwoordiging in de Werkgroepen Hoofdstuk 3, 7 en 9 van het Standaardbestek 250 en in de werkgroep van VLARIO zetelen er vertegenwoordigers van de verschillende werkgroepen van het Standaardbestek 250. Bovendien voorziet VLARIO jaarlijks de opleiding opmaak van bestekken. De werkgroep streeft naar uniformisering binnen de sector.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep Typebestekken en normen heeft de permanente taak voor de verdere opvolging en uitwerking van het Standaardbestek 250 en het VLARIO-bestek. Er gebeurt ook steeds een screening van de diverse aanvullingen van de rioolbeheerders. Ook de ontwerp bestekteksten vanuit andere werkgroepen worden hier goedgekeurd. In 2024 werden de bestekteksten gefinaliseerd en werden de wijzigingen toegelicht op de provinciale contactdagen.

Ook teksten en posten voor de retour en zuivering van bemalingswater werden besproken en voorgesteld. De posten werden met de gepaste meetcode opgenomen in het VLARIO-bestek. Samen met SB260 wordt eveneens een overeenstemming gezocht in postvorming voor lijntrajecten en bouwputten.

In samenspraak met het SB260 werden de teksten rond soilmix, groutpalen/injectiepalen herschreven en op elkaar afgestemd. Teksten werden opgenomen in de nieuwe versie van het SB250.

Er werden 2 ad hoc werkgroepen opgericht voor de bespreking van funderingstechnieken en beschoeiingen alsook voor bemalingen.

ACTIEPLAN 2025

- Update VLARIO-bestek (aanvullingen voor de gemeentelijke rioolbeheerders voor SB250).
- Verder uitwerken bemalingsteksten en posten voor VLARIO-bestek en afstemmen SB260.
- Screening bestekteksten vanuit Werkgroep Materialen en kwaliteit.
- Continue screening van Standaardbestek 250 voor wat betreft hoofdstuk 3, 7 en 9.
- Streven naar uniformisering binnen de sector.

WERKGROEP MATERIALEN EN KWALITEIT

Voorzitter: Francis Poelmans

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Werkgroep Materialen en kwaliteit heeft als doelstellingen:

- Opstellen van richtlijnen en handleidingen rond verantwoorde materiaalkeuze bij ontwerp en uitvoering van rioleringen.
- Opstellen van richtlijnen en handleidingen voor een kwaliteitsvolle uitvoering en aanleg van rioleringen.

Deze werkgroep brengt verschillende actoren samen van opdrachtgever tot fabrikant. Tijdens deze vergaderingen wordt er voornamelijk een terugkoppeling en stand van zaken gegeven vanuit de ad hoc werkgroepen die specifieke thema's behandelen en vanuit andere VLARIO werkgroepen. De werkgroep maakt tekstvoorstellen voor het VLARIO-bestek, bekijkt of nieuwe materialen aan alle kwaliteitseisen voldoen en behandelt technische vragen van de leden.

REALISATIES WERKJAAR 2024

AD HOC WERKGROEPEN:

Circulaire economie

De werkgroep stelt algemene richtlijnen op die overkoepelend zijn voor de ganse sector. Er wordt een richtlijn opgemaakt voor gravitaire riolering en toezichtsputten als onderdeel van een EPD (Environmental Product Declarations). Er wordt verder onderzocht hoe dit geïmplementeerd kan worden in bestekken.

Lange termijn kwaliteit aanleg riolering

De werkgroep behandelt vragen met als doel de kwaliteit van de aanleg en werking van de riolering te garanderen. Thema's die hier behandeld en opgevolgd worden zijn: kwaliteit van aanvullingsmaterialen, overdracht dwarskrachten bij voegdichtingssystemen, straatkolken, sluiten riooldeksels, pendelbuizen, inlaten, onderstopping van buizen, onderzoek naar de hechting van corrosiebeschermingen op beton samen met BCCA, grondverbetering met kalk of hydraulische bindmindelen via het OCW, beproeving waterdoorlatendheid en belastingsklasse proefvakken waterdoorlatende verhardingen, nieuwe producten voor ondergrondse infiltratie en grondverbetering.

Richtlijnen infiltratie

De VLARIO richtlijnen voor ondergrondse en bovengrondse infiltratievoorzieningen alsook de systeemkaarten krijgen een update.

VLARIO voorziet vanuit de PTV 8003 voor de plaatsing van ondergrondse infiltratievoorzieningen de opleiding tot uitvoeringsverantwoordelijke, als onderdeel van de certificatie. De werkgroep levert verder input voor de opmaak van deel-PTV 8003-8 voor de voorbehandeling van ondergrondse infiltratiesystemen.

Het onderzoeksproject van het OCW over regenereerbaarheid van infiltratiesystemen alsook de proefparking in Sint-Niklaas worden verder opgevolgd.

ACTIEPLAN 2025

Input bezorgen aan Copro voor de opmaak van de PTV 8003-8: voorbehandelingssystemen voor ondergrondse infiltratievoorzieningen.
Circulaire economie: Verdere uitwerking LCA.
Update VLARIO richtlijnen voor infiltratievoorzieningen + systeemkaarten infiltratie.
Werking innovatiecel verfijnen. Opstellen procedure keuring innovatieve materialen.
Opleiding A100 uitrollen voor het leggen van gravitaire rioleringen en collectoren.
Opvolging onderzoek hechting van corrosiebeschermingen op beton, samen met BCCA.
Opvolging onderzoeken grondverbetering met kalk of hydraulische bindmiddelen via WG OCW.
Opvolging onderzoeksproject OCW over regenereerbaarheid van infiltratiesystemen.
Opvolging onderzoek Aquafin beproeving waterdoorlatendheid en belastingklasse op proefveld van 4 soorten waterdoorlatende verhardingen op RWZI Sint-Niklaas.
Tekstvoorstellen voor bestek opmaken en/of goedkeuren voor (nieuwe) materialen.

WERKGROEP RIOOLBEHEER

Voorzitter: Danny Verhulst

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Werkgroep Rioolbeheer bestaat uit 3 deelwerkgroepen: visueel onderzoek, rioolrenovatie en asset management.

De deelwerkgroep visueel onderzoek buigt zich over de opmaak en bespreking van een bestektekst voor het uitvoeren van een visueel onderzoek en de opmaak van een Code van Goede Praktijk voor het uitvoeren van een onderzoek.

De deelgroep rioolrenovatie beoogt het beschrijven, verbeteren en de kwaliteitsborging van de rioolrenovatie door het continu evalueren van bestaande en nieuwe technieken. Tevens gaat zij in overleg met de uitvoerende aannemers om het kwaliteitsniveau van de uitvoering te verhogen.

De deelgroep asset management wil komen tot een optimale afstemming van het asset management van de gemeentelijke en bovengemeentelijke rioleringsnetten en een goed zicht hebben op de staat waarin de rioleringen zich bevinden. Deze afspraken zijn vastgelegd in een conceptnota van de Vlaamse Regering.

REALISATIES WERKJAAR 2024

In de Code Goede Praktijk Onderhoud worden hoofdstukken 9 (Onderhoud) en 10 en (minimum voorwaarden asset management) aangepast. Op basis hiervan wordt het vervolgprogramma voor Asset Management Vlaanderen verder uitgewerkt.

De ervaringen en resultaten van de huidige methodiek worden door de werkgroep geëvalueerd. De budgetten voor asset management worden verder ingeschat. Er is hiervoor periodiek overleg met VMM en de rioolbeheerders. De werkgroep maakt een voorstel op voor het inspectieprogramma en methodiek asset management na 2027. De statustool wordt verder gepromoot en uitgerold.

De rioolrenovatiecatalogus krijgt een update. Deze is voorzien begin 2025.

De werkgroep staat in voor kennisuitwisseling rond rioolrenovatie en asset management met betrokken partners en internationale partners. VLARIO neemt deel aan het internationaal overleg via ComNet en het Linka-project rond rioolrenovatie.

De werkgroep volgt verschillende onderzoeken op met onze Duitse onderzoekspartner IKT. Voor de renovatie van pers- en drukleidingen werd de studie afgerond. Er wordt ook een project opgestart met IKT rond de analyse van 'big data' van opeenvolgende camera-onderzoeken.

ACTIEPLAN 2025

Update Rioolrenovatiecatalogus.
Aanpak renovatie huisaansluitingen.
Onderzoek mogelijkheid van verpressing.
Opmaak eerste versie budgettaire behoefte voor maatregelenprogramma inspectieprogramma 2021-2027.
Uitwerking structurele maatregelen voor verhoging inspectiecapaciteit.
Onderzoeksproject met IKT rond analyse 'big data' van opeenvolgende camera-onderzoeken.
Onderzoeksproject met IKT rond renovatie van pers- en drukleidingen.
Promotie en verdere uitwerking asset management.
Internationaal overleg via ComNet.
Opvolging Linka-project rond rioolrenovatie.
Opmaak aanvullende bestekteksten SB250.

WERKGROEP SLEUFLOZE TECHNIEKEN

Voorzitter: Bart Vanhout

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Werkgroep Sleufloze technieken optimaliseert en verfijnt methodes waarbij gekeken wordt naar het reduceren van hinder bij uitvoering van riolerings- en infrastructuurwerken. De toepassing van sleufloze technieken resulteert in een geringere omgevingsimpact t.a.v. weggebruikers en omwonenden, minder inkomstenverlies voor naburige handelaars en transporteurs, minder milieu-, voertuig- en wegschade en daardoor vaak ook minder ongevallen omdat wegomleggingen in tijd en omvang beperkt kunnen worden.

De werkgroep wil bijdragen tot een nog beter inzicht in de toepassingsmogelijkheden van microtunneling. Microtunneling met gesloten front ontziet groeninfrastuctuur, bestaande leidingen en kabels, en heeft geen impact op de grondwaterstand. De techniek leidt tot comfortabeler en veiliger werken voor de aannemer, geringere zettingen en minder grondverzet met de eraan verbonden milieuproblematiek van afvoer van gronden. Tenslotte biedt de geïnstalleerde leiding, daar ze berekend is op het opvangen van hoge doorperskrachten en met hoge precisie geplaatst kan worden, garanties voor een langere levensduur.

De werkgroep wil er ook voor zorgen dat er een kwaliteitslabel (uitvoeringscertificatie) ingevoerd zal worden om tot een betere eindkwaliteit bij de uitvoering van ondergrondse doorpersingen te komen.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep heeft een tabel opgemaakt voor pers- en ontvangstputten om tot de juiste keuze te komen alsook de aandachtspunten bij uitvoering.

De werkgroep bekijkt of er bijkomend richtlijnen nodig zijn rond veiligheidsaspecten bij doorpersingen.

De basisopleiding sleufloze technieken en gestuurde boringen werd opnieuw georganiseerd in 2024. Gezien de grote interesse in deze opleiding zal deze ook opnieuw in 2025 georganiseerd worden en wordt het programma verder uitgebreid.

ACTIEPLAN 2025

- Kwaliteitslabel promoten voor aannemers/boorders.
- Opmaak veiligheidsaspecten bij doorpersingen.
- Mogelijkheid bekijken voor hemelwaterbuffering en -infiltratie bij doorpersingen.
- Organisatie basisopleiding sleufloze technieken en gestuurde boringen.
- Sleufloze technieken beter kenbaar maken bij opdrachtgevers en studiebureaus.

WERKGROEP RIOOLBEHEERDERS

Voorzitter: Ilse Schroven

OMSCHRIJVING WERKGROEP

De werkgroep Rioolbeheerders is de penhouder van het VLARIO-bestek en de aanvullingen.

De werkgroep organiseert daarbij de nodige inforondes i.v.m. wijzigingen van het VLARIO-bestek en nieuwe inzichten in de rioleringssector.

De werkgroep fungeert als ankerpunt voor alle actoren in de sector voor mogelijke klachten en specifieke situaties. Vanuit deze werkgroep worden bepaalde onderwerpen verder geventileerd naar de specifieke werkgroepen voor verdere behandeling.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep volgt continu de actualisatie van het VLARIO-bestek op. Dit jaar werd intensief verder gewerkt aan het nieuw VLARIO-bestek.

Besproken thema's waren dit jaar uiteenlopend, van vergunningsplichtige onderwerpen zoals gracht inrichtingen i.s.m. ANB, tijdelijk handelingskader PFAS, stikstofdecreet, enz. tot praktische onderwerpen zoals nodige opleidingen, geurhinder en afsprakenkader riothermie. Relevante informatie vanuit andere werkgroepen werd ook overlopen, zoals ergonomie voor het openen van deksels.

De procedure voor een Innovatiecel werd opgestart. Deze beschrijft een aanpak voor de stapsgewijze begeleiding van de aanvaarding door de opdrachtgever van innovatieve systemen voor een specifieke toepassing waarvoor nog geen normatieve specificaties en certificatiesystemen bestaan, maar die de opdrachtgever op zijn project wenst toe passen.

Er wordt een vervolgtraject opgezet voor een berekeningsmethode bronbemaling.

In samenwerking met de werkgroep Studiebureaus werd er een ad hoc werkgroep opgericht om uniforme tekenrichtlijnen op te maken voor ontwerpdossiers.

ACTIEPLAN 2025

Update VLARIO-bestek.
Terugkoppeling met de technische werkgroepen.
Vervolgtraject berekeningsmethode bronbemaling.
Uniformisering tekenrichtlijnen.
Opvolging PFAS-problematiek.
Geurhinder.
Handleiding voor opmaak bestek/ontwerprichtlijnen (link richtlijnen grachten).
Begeleiding Innovatiecel.

WERKGROEP GEMEENTEN

Voorzitter: Eve Soetewey

OMSCHRIJVING WERKGROEP

Het is de taak van de werkgroep Gemeenten om te peilen naar de noden van de lokale besturen en de doelstelling om de betrokkenheid van lokale besturen bij het rioleringsgebeuren te vergroten.

De werkgroep gaat in eerste instantie na wat er bij de lokale besturen leeft op het vlak van riolering en bepaalt op basis van deze informatie wat er dient te gebeuren om het rioleringsgebeuren meer aandacht te geven bij de lokale besturen.

Doelstellingen van de werkgroep:

- Het aanleveren van praktische tools om het dagdagelijkse werk te faciliteren.
- Het opzetten van een forum of vraagbaak waarmee informatie kan uitgewisseld worden tussen lokale besturen onderling.
- Het inzetten op meer intergemeentelijke samenwerking wat automatisch voor een grotere efficiëntie zal zorgen.
- Het verhogen van de betrokkenheid en het engagement op het vlak van riolering bij de diverse lokale besturen en hun mandatarissen.
- Vanuit deze werkgroep vragen/output genereren voor de andere werkgroepen binnen VLARIO.
- De werkgroep wil een tussenschakel zijn tussen de basis, zijnde de lokale besturen, en de verschillende overheidsinstanties. Op die manier willen we gestructureerd informatie overmaken over wat er leeft aan de basis, maar ook belangrijke informatie en aandachtspunten top-down overbrengen.

REALISATIES WERKJAAR 2024

Het programma van de VLARIO-dag en de provinciale contactdagen werd mee bepaald door de werkgroep naargelang de actualiteit en nood aan informatie. Samen met Rioned werd een gezamenlijke studiedag georganiseerd waar kennisuitwisseling tussen Vlaamse en Nederlandse deelnemers centraal stond.

De werkgroep schreef mee aan het memorandum voor de gemeentelijke verkiezingen.

Thema's die hier besproken werden zijn: toepassing GSV Hemelwater en vergunningen, benutting rioolsubsidies, gebruik toolbox decentrale zuivering, digitaal dagboek, riolen in gewestwegen, wijziging VCRO en ERSA, BVR saneringsplicht, nieuw GIP-programma, samenstelling dossier wegenwerken, regelgeving hergebruik regenwater fonteinen, transitie waterschappen, meerjarenplanning en de lancering van de campagne Waardanwel.

ACTIEPLAN 2025

- Digitaliseren dagboek der werken.
- Opvolging en handhaving keuringen privéwaterafvoer promoten via KPR-systeem.
- Kennisdeling en aanreiken van tools aan gemeenten om de efficiëntie en kwaliteit te verhogen.
- Organiseren van meerdere webinars voor gemeenten.
- Organisatie infomoment voor nieuwe lokale mandaterissen.
- Ondersteuning gemeenten bij opmaak meerjarenplan.
- Pleiten voor betere controle op goede uitvoering. o.a. via werftoezichters en opleiding.
- Stimuleren en faciliteren lokale initiatieven.
- Aanspreekpunt zijn waar de collega's van lokale besturen altijd terecht kunnen met hun vragen en problemen.
- Communicatie en bewustmaking van de bevolking (burgers en politiek) m.b.t. het belang van infiltratie en ontharding i.k.v. droogtebestrijding.

WERKGROEP STUDIEBUREAUS

Voorzitter: Piet De Moor

OMSCHRIJVING WERKGROEP

De werkgroep Studiebureaus is een initiatief en samenwerking van VLARIO, ORI en OVIO. De werkgroep wil ook inspelen op de noden van de opdrachtgevers om kwalitatief goede ontwerpen te krijgen.

De werkgroep werkt actief mee en formuleert voorstellen om de kwaliteit van de ontwerpen te verbeteren en denkt mee om meer te kunnen doen met minder. Een efficiënt ontwerp is hiervoor cruciaal.

De ontwerpers zijn een noodzakelijke partner en daarom nam VLARIO het initiatief om deze werkgroep op te richten om een en ander op elkaar af te stemmen.

Een permanente taak van de werkgroep is het kennismanagement van de rioleringssector verder uitbouwen in samenwerking met studiebureaus en rioolbeheerders.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep volgt de toepassing van de engagementsverklaringen op, levert input voor de VLARIO-dag en de provinciale contactdagen.

Er werd, samen met de werkgroep Rioolbeheerders, een ad hoc werkgroep opgericht om uniforme tekenrichtlijnen op te maken voor studiebureaus.

Thema's die hier besproken werden zijn: voorstellen voor aanpassing vrijstellingenbesluit, ambities BIM, opties modelleringssoftware, bemalingsvergunningen, voorschotten en borgtocht en de toepassing van de GSV Hemelwater op openbaar domein.

ACTIEPLAN 2025

- Kennismanagement rioleringssector verder uitbouwen in samenwerking met studiebureaus en rioolbeheerders.
- Afsprakenkader overeenkomen met vergunningverleners over wat een dossier dient te bevatten in de fase vergunningsaanvraag. Met vooral focus op de graad van detail van de meetstaat en het uitvoeringsbestek.
- Draagvlak zoeken bij opdrachtgevers om het vragen van borgtochten eerder uitzondering te maken dan regel.
- Opmaak werkbaar instrument voor impactberekening stikstofdepositie.
- Opvolging toepassing engagementsverklaring.
- Definiëren ambities BIM: studiebureaus samen met aannemers en rioolbeheerders.
- Rioolbeheerders vragen een uniforme tekenrichtlijn te maken met VLARIO samen met de studiebureaus.

WERKGROEP PROJECTMANAGEMENT

Voorzitter: Carl Verelst

OMSCHRIJVING WERKGROEP

De doelstelling van deze werkgroep is om de veel te lange doorlooptijd van riolerings- en infrastructuurprojecten te verkorten en in het algemeen het procesmanagement efficiënter te krijgen in de steeds wijzigende context.

De samenwerking tussen opdrachtgevers, stakeholders en studiebureaus, de subsidie- en vergunningsprocedures, onteigeningsprocedures ed. zijn hier belangrijke thema's. Om hierop een antwoord te kunnen bieden wil VLARIO graag een draaiboek opmaken hoe dit best wordt aangepakt.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep tracht alle initiatieven tot nieuwe technische, wettelijke, politieke of nog andere randvoorwaarden te inventariseren die een (negatieve) invloed kunnen hebben op de doorlooptijden van de rioleringsprojecten. Acties of bijsturingen worden voorgesteld om mogelijke vertragingen te vermijden of tot een minimum te beperken.

De werkgroep besprak de impact van de grondwatertrein. Er werd een webinar georganiseerd om studiebureaus, ontwerpers en opdrachtgevers te informeren over deze gewijzigde regelgeving en de impact hiervan op infrastructuurprojecten. De PFAS-problematiek werd nauwgezet opgevolgd.

Om de doorlooptijd van een project te verkorten dient in de eerste fase van het project op basis van een projectanalyse een duidelijk engagement van alle mogelijk betrokken partijen vastgelegd te worden betreffende de projectinhoud en timing. Hiervoor ontwierp VLARIO een engagementsverklaring en een nota met de belangrijkste knelpunten en voorstellen tot oplossing. De matchmaking-aanpak van Aquafin is hiervan een goed voorbeeld. Afstemming met andere stakeholders is lopende met en via Aquafin. Ook heeft er een overleg plaatsgevonden met Departement Omgeving over de vergunningsproblematiek en welke oplossingsrichtingen VLARIO ziet. We kijken alvast uit naar de vervolgstappen.

De werkgroep bespreekt met VMM de rapportage i.v.m. de besteding van het subsidiekrediet en de nodige acties. Het sjabloon voor aanbestedingsdossiers werd geactualiseerd.

ACTIEPLAN 2025

- Inventarisatie nieuwe items die mogelijk tot vertraging leiden en voorstellen tot optimalisatie.
- Optimalisering procedure omgevingsvergunningsaanvraag.
- Rapportage VMM i.v.m. de besteding van het subsidiekrediet en bespreking van de nodige acties.
- Opvolging van de kwaliteit van de engagementsverklaringen en match-making in de nieuwe legislaturen.
- Input leveren voor beleidsmakers om doorlooptijden te verkorten.
- Attractiever maken van de infra-sector.
- Financieringsmethodologie rioleringssector administratief vereenvoudigen.

WERKGROEP VEILIGHEID

Voorzitter: Raf D'haen

OMSCHRIJVING WERKGROEP

De werkgroep Veiligheid zet in op de onderlinge samenwerking en kennisdeling m.b.t. veiligheid.

De werkgroep maakte een checklist op voor besloten ruimtes alsook een LMRA-kaartje voor besloten ruimtes in werfsituaties. Er is ook een inspiratiedocument om veiligheidsaspecten rond werken in en rond een sleuf bij rioleringswerken bespreekbaar te maken met de medewerkers.

REALISATIES WERKJAAR 2024

De werkgroep overlegt met verschillende opleidingsinstellingen om de opleiding betreden van Besloten Ruimtes te verzorgen. Er wordt een kwaliteitsbeoordeling opgezet voor deze opleidingsinstellingen.

De werkgroep maakt uniforme richtlijnen en PBM voorschriften op die van toepassing zijn op werven. Ze levert mee input aan de ad hoc werkgroep voor het ergonomisch openen van deksels. Incidenten inzake veiligheid worden elk overleg besproken.

ACTIEPLAN 2025

- Uniformiseren van de richtlijnen van diverse operatoren.
- Oplossing zoeken voor ergonomisch openen van deksels.
- Opmaak gezamenlijke opleiding over besloten ruimtes.
- Opzetten uniforme kwaliteitsbeoordeling (kandidaat) opleidingsinstellingen.
- Uniformiseren PBM voorschriften.

3. ONDERZOEKSPROJECTEN

ONDERZOEK WERKING INFILTRATIEVOORZIENING OP LANGE TERMIJN

Van 2019 tot 2023 onderzocht VLARIO de werking van 4 infiltratievoorzieningen. De eerste campagne liep van december 2019 tot maart 2021 in Brasschaat en Heist-op-den-Berg, en de tweede over de periode januari 2022 tot en met april 2023 in Gent en Turnhout. Het onderzoeksrapport beschrijft de resultaten van twee monitoringscampagnes van infiltratievoorzieningen.

Het doel van deze monitoringscampagnes en bijhorende analyses is tweeledig:
- Het onderzoeken van de werking van infiltratiesystemen die reeds enige tijd gerealiseerd zijn.
- Het doorvertalen van nieuwe inzichten rond infiltratievoorzieningen naar richtlijnen voor ontwerp, realisatie, beheer en beleid.

Op basis van de uitgevoerde meetcampagnes en analyse van de data komen we tot verscheidene conclusies en aanbevelingen. Het rapport en de presentatie kan je raadplegen op het ledengedeelte van VLARIO.

De conclusies en aanbevelingen kan u raadplegen via vlario.be/onderzoek-infiltratie.

NIEUW COOCK+ PROJECT: WATERWIJZER

Waterwijzer

Het project 'Waterwijzer' wil hulpmiddelen ontwikkelen voor de leden van de beoogde doelgroep, zodat nieuwe stappen gezet kunnen worden bovenop de hemelwatersystemen in de ontwikkeling van innovatieve waterbesparende maatregelen (grijswatersystemen en waterbesparende sanitaire toestellen) en weloverwogen keuzes gemaakt kunnen worden bij het implementeren ervan.

De voornaamste output van dit project is een gebruiksvriendelijke beslissingsondersteunende software. Deze nieuwe software, die zonder uitgebreide voorkennis te gebruiken is, kan verschillende technologieën voorstellen en vergelijken op basis van Total Cost of Ownership (TCO), Return on Investment (ROI) en Milieu Impact (MI).

De software zal geïntegreerd worden in het bestaande platform Groenblauwpeil om zo een brede toepasbaarheid en een groot gebruiksgemak te garanderen. Daarnaast zullen 5 praktische technische gidsen uitgebracht worden om de doelgroep grondiger over de gekozen maatregelen te informeren, een inspiratiebundel en een draaiboek over de juridische aspecten.

We starten dit project in 2025 samen met Buildwise, Embuild Vlaanderen en Vito Kennispunt Water als partners.

Partners:

Buildwise

Embuild VLAANDEREN

vito KENNISPUNT WATER

VLARIO OVERLEGPLATFORM

Gesteund door:

AGENTSCHAP INNOVEREN & ONDERNEMEN

Vlaanderen is ondernemen

Gefinancierd door de Europese Unie NextGenerationEU

4. OPLEIDINGEN

VLARIO organiseert als kenniscentrum opleidingen met betrekking tot waterbeheer en riolering. Het aanbod vindt u steeds terug op onze website via vlario.be/opleidingen-studiedagen.

Ook in 2024 organiseerden we verschillende opleidingen en studiedagen. Wij ontvingen in totaal 3.095 inschrijvingen voor onze opleidingen en events.

Hieronder vindt u een overzicht van onze opleidingen. VLARIO vzw is een erkend dienstverlener met registratienummer DV. O106134. Voor de opleidingen en studiedagen van VLARIO is de KMO-portefeuille van toepassing.

ONTWERP VAN RIOLERINGEN

De inzichten hoe een goed ontwerp van rioleringen eruitziet, zijn de laatste decennia sterk geëvolueerd. Dit is een 11-daagse opleiding waarbij elke les een andere module aan bod komt. Het is in deze opleiding ook mogelijk om apart in te schrijven per module.

AFKOPPELINGSADVISEUR

Wanneer men op privéterrein regenwater en afvalwater dient te scheiden bij bestaande gebouwen wordt er vaak een afkoppelingsadviseur aangesteld om het bestaande stelsel in kaart te brengen en een voorstel te doen om de afkoppeling van het regenwater te verwezenlijken. Hierbij vertrekken we vanuit een zekere basiskennis over riolering van waaruit we focussen op de meer praktijkgerichte kennis.

Afkoppelingsadviseurs vindt u terug op de website in de lijst afkoppelingsadviseurs.

KEURDER PRIVÉWATERAFVOER

De keurder staat in voor de keuring van de privéwaterafvoer van de klant. De keurder moet aan de hand van een aantal controles kunnen vaststellen of de installatie van de klant voldoet aan de vereisten geldend in het gebied waar men de keuring uitvoert.

Gecertificeerde keurders vindt u terug op de website in de lijst keurders.

VISUEEL ONDERZOEK VOOR BEHEERDERS

Het visueel onderzoek van de riolering vormt een belangrijke schakel tussen het uitvoeren en het goedkeuren van een rioleringswerk. Naast een gedegen kennis van de mogelijk optredende schadebeelden dient men als beoordelaar inzicht te hebben in wat riolering inhoudt, de gebruikte materialen en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van het werk.

OPMAAK VAN BESTEKKEN

In deze basiscursus is het de bedoeling problemen te analyseren, deze op te lossen en om hiervoor bestekken op te maken en uit te werken. Deze opleiding is voor beginnende ingenieurs van openbare besturen, intercommunales, studiebureaus, … die regelmatig bestekken moeten maken.

WERFTOEZICHT INFRASTRUCTUUR- EN RIOLERINGSWERKEN

De samenstelling en inhoud van het programma is gericht naar de onmiddellijk praktische toepassing en gebruik voor de werftoezichter op de werf.

PROJECTLEIDER RIOLERINGS- EN INFRASTRUCTUURWERKEN

In deze opleiding worden de basisprincipes toegelicht die aan bod komen tijdens riolerings- en infrastructuurwerken die de projectleider dient te kennen. De opleiding begint met plan lezen, overheidsopdrachten en wetgeving en gaat daarna dieper in op het grondverzet, sloop en nutsleidingen, de inhoud van het standaardbestek 250 en de riolering, inclusief berekeningen, bemalingen, werfproeven en veiligheid.

RIOOLRENOVATIE VOOR WERFTOEZICHTERS

Een goed toezicht waarborgt de eindkwaliteit en levensduur van de rioolrenovatie of een nieuw riool. Met deze opleiding speelt VLARIO in op de vraag van haar leden gemeentes, rioolbeheerders en studiebureaus om gerichte kennis op te doen over het toezicht bij rioolrenovatiewerken.

RIOOLRENOVATIE VOOR RIOOLBEHEERDERS EN STUDIEBUREAUS

In deze opleiding krijgen rioolbeheerders en studiebureaus inzicht in de verschillende rioolrenovatietechnieken en hoe de afweging gemaakt dient te worden op basis van camera-inspectiebeelden.

SLEUFLOZE TECHNIEKEN EN GESTUURDE BORINGEN

In deze opleiding wordt de basis toegelicht om de juiste sleufloze technieken te integreren in projecten en deze projecten met beperking van hinder op een veilige manier tot een goed einde te brengen.

UITVOERINGSVERANTWOORDELIJKE ONDERGRONDSE INFILTRATIEVOORZIENINGEN (PTV 8003)

De uitvoeringsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de coördinatie van de activiteiten en de werknemers op de uitvoeringslocatie en dient continu aanwezig te zijn tijdens de uitvoering van ondergrondse infiltratievoorzieningen. Via het uitvoeringscertificaat voor de aanleg van ondergrondse infiltratievoorzieningen wordt de kwaliteit van de werken gewaarborgd. De expertise van de werknemer dient aangetoond te worden met een opleidingscertificaat.

Uitvoeringsverantwoordelijken voor ondergrondse infiltratievoorzieningen vindt u terug op de website in de lijst uitvoeringsverantwoordelijken.

OPLEIDING OP MAAT

VLARIO voorziet ook op maat gemaakte opleidingen. Indien u hierover meer informatie wenst, kan u altijd contact nemen met het VLARIO-secretariaat.

VLARIO geeft ook jaarlijks de opleiding afkoppelingsaannemer voor Embuild Vlaanderen.

Tot slot geeft VLARIO ook een opleiding over het ontwerp en de aanleg van riolering aan verschillende technische scholen.

5. STUDIEDAGEN EN EXTERNE ACTIVITEITEN

VLARIO-DAG

Burgemeester, kiest u ook voor zuiver en weerbaar water?
Op 26 maart verzamelden bijna 1.100 deelnemers en 50 standhouders in Antwerp Expo voor een boeiend programma, een innovatieve rioleringsbeurs en hét netwerkmoment voor de sector. Het thema dit jaar was: Burgemeester, kiest u ook voor zuiver en weerbaar water?

Samenvatting
Vlaams Minister voor Omgeving **Zuhal Demir** opende de VLARIO-dag 2024 en noemde de rioleringssector een belangrijke partner voor het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Ze blikte terug op de verwezenlijkingen van de afgelopen legislatuur, met extra aandacht in de Blue Deal voor het creëren van ruimte voor water. Het werk is echter niet af: ook in de volgende legislatuur moet er een investeringsprogramma worden opgemaakt én uitgevoerd om meer water vast te houden. Daarbij moet de overheid het goede voorbeeld geven; het is belangrijk dat de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater ook voor het publieke domein eisen naar buffering en infiltratie oplegt. Om ervoor te zorgen dat dat op een werkbare manier gebeurt, werd het technisch achtergronddocument aangepast.

Ook in de collectering zijn er nog grote uitdagingen: goed bestuur betekent dat de bestaande rioleringen goed onderhouden en tijdig vervangen moeten worden. Er moet verder geïnvesteerd worden in de uitbreiding van het stelsel, de Vlaamse Regering maakte dit jaar 25% extra middelen vrij voor rioleringsprojecten, voor een totaal van 153 miljoen euro. Tenslotte bedankte ze expliciet Patrick Willems voor zijn inbreng in de totstandkoming van de Blue Deal.

Prof. Dr. **Patrick Willems**, de voorzitter van VLARIO, blikte in zijn presentatie kort terug op het afgelopen jaar, met een lange droogteperiode én een erg natte winter. Die natte winter leverde wel veel water aan, maar wapent ons onvoldoende voor komende droogteperiodes, omdat we nog te veel water laten afstromen of wegdraineren. Om klimaatrobuust te worden, moeten we 10 tot 20% extra neerslagwater vasthouden, door maatregelen zoals stuwen in grachten, kleinschalige landschapselementen, wetlandherstel en slimme sturing.

Hij herinnerde aan het "Weerbaar Waterland" advies, waarin wordt gepleit voor heldere doelen (die zijn in opmaak, onder andere via living labs), die vervolgens vertaald worden door gebiedscoalities in een actieprogramma voor elk deelstroomgebied. Daarin zitten bij voorkeur groenblauwe maatregelen die koppelkansen benutten. De prioriteit is water vasthouden, en buffervolume in valleien verhogen. Alleen als dat onvoldoende is, kan ingezet worden op meer dijken en (tijdelijke!) waterafvoer.

De volgende Vlaamse Regering zou een legislatuur-overschrijdend waterzekerheidsfonds moeten oprichten, de sturing in het ruimtelijk beleid versterken en via de bekkenhuizen werken aan een sterkere integratie tussen het waterbeheer en landbeheer.

Riet Lismont, projectleider kennisbeheer bij VLARIO, gaf namens het consortium van het Coock-project Waterbewust Bouwen de resultaten en oplossingen mee om onze weerbaarheid tegen droogte en overstromingen te verhogen in de bebouwde omgeving door de toepassing van individuele en collectieve innovatieve technieken te verhogen. We hebben de oplossing zelf in handen, want 60% van ons watergebruik kunnen we invullen met regenwater en tweedecircuitwater i.p.v. drinkwater, en dat is net de uitdaging in Vlaanderen om ons te beschermen tegen

de gevolgen van droogte en bewuster om te gaan met water. Er zijn veel mogelijkheden, maar de realiteit leert ons vandaag dat er nog knelpunten weg te werken zijn om de technieken toe te passen. Er is vandaag nog weinig of geen stimulans voor eigenaars. Het consortium deed ook enkele beleidsaanbevelingen om hier vooruitgang in te maken.

De resultaten werden gebundeld in een Code goede praktijk Waterbewust bouwen waarin de normen en regelgeving rond waterkwaliteit uitgelegd worden, fiches van de 12 opgevolgde projecten, de resultaten van de staalnames en een overzicht van de verschillende technieken. Binnen het project werd het groenblauwpeil ook uitgebreid voor professionals en werd een tool ontwikkeld voor de dimensionering van grijswaterinstallaties. Alle projectpartners zijn ervan overtuigd dat wanneer er een antwoord wordt geboden op deze uitdagingen, we een grote stap in de juiste richting zetten!

Martin Lelie, Sectorhoofd Grondgebiedzaken van de gemeente Sint-Gillis-Waas, toonde vervolgens op een inspirerende manier hoe de gemeente het hemelwater- en droogteplan in de praktijk omzet. Met de lokale verkiezingen in het vooruitzicht, roept hij de aanwezigen op om een lokaal watermemorandum op te maken en te verdelen, zodat er na de verkiezingen, als de budgetten worden vastgelegd, voldoende aandacht is voor het thema.

Voor de uitvoering van de plannen ziet hij drie grote werven. Vooreerst intern in de gemeente; daar is een deskundig waterambassadeur cruciaal; die kan bruggen bouwen met de collega's en zo "koppelkansen" realiseren, zoals is gebeurd bij de heraanleg van schoolomgevingen. Ten tweede in de buitenwereld, waar water nog steeds meer wordt weggeduwd dan omarmd. Vertrouwen opbouwen is daar cruciaal, door een hoge aanspreekbaarheid en eerlijke communicatie over problemen en oplossingen. Praktisch is er nood aan kennisdeling "op maat", het ontzorgen maar vooral ook "activeren" van actoren, en goede voorbeeldprojecten samen mét de landbouw en bedrijfswereld. Tenslotte deed hij een warme oproep aan alle adviserende en betrokken instanties om bij concrete projecten elkaar te proberen vinden vanuit de eigen belangen. Ook noodzakelijke projecten blijven nu "hangen" doordat iedereen te veel vasthoudt aan "perfecte" oplossingen, bekeken vanuit één belang. Meer samenwerking en compromisbereidheid zijn hard nodig.

Geert Wellens, Manager van Plan W bij Aquafin, illustreerde vervolgens de beslissingsondersteunende toolbox voor de aanleg van decentrale zuivering. Om de sanering in het buitengebied te versnellen, kan decentrale zuivering immers een oplossing bieden. De toolbox helpt rioolbeheerders om een verantwoorde keuze te maken tussen de aanleg van IBA's, de aanleg van een verbindingsriool naar het bestaande centrale stelsel, of de aanleg van een apart rioleringsnetwerk dat wordt aangesloten op een KWZI. De toolbox toont voor verschillende oplossingen het zuiveringsrendement en de financiële impact van de verschillende mogelijke oplossingen.

De toolbox is alvast te vinden op de VLARIO-website; voorbeelden van decentrale zuivering worden bijeen gebracht op Blauwgroen Vlaanderen.

Het komende jaar wordt verder gewerkt aan de kennisontwikkeling binnen VLARIO met technische fiches, FAQ, en een bestek. De werkgroep zoekt nog bijkomende informatie van (inspirerende) projecten.

Kris Van den Belt, Diensthoofd watervoorziening en gemeentelijke sanering bij de Vlaamse Milieumaatschappij, introduceerde de belangrijkste nieuwe elementen in de bijgestelde **Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater.** Hij gaf duiding bij een reeks artikels, met een focus op de effecten voor rioolbeheerders. Zo wordt de definitie van een agglomeratie aangepast, waardoor er in meer gebieden een verplichting komt om te collecteren. IBA's moeten geregistreerd en geïnspecteerd worden. Voor grote agglomeraties moeten "integrale beheersplannen" opgemaakt worden, om de overstortfrequentie en risico's op vervuiling uit hemelwater te beperken. Er komen ook extra verplichtingen over de voorlichting van het publiek en inzake toegankelijkheid van sanitair.

In Vlaanderen zijn er al kapstokken voorzien voor de meeste van deze bijkomende opdrachten in het BVR over de gemeentelijke saneringsplicht. Kris schetste de kernpunten en de tijdslijn daarvan, en kondigde ook twee webinars aan gericht op gemeenten en rioolbeheerders.

Wim Van Gils, voorzitter van de werkgroep Beleid en financiering, schetste in aanloop naar het politieke debat, de belangrijkste financiële uitdagingen voor de sector. Hij benoemde vier uitdagingen: het stelsel in stand houden, het stelsel verder uitbreiden, het stelsel verbeteren en tenslotte de RWZI's upgraden.

Voor de eerste twee uitdagingen zijn financiële inschattingen voorhanden, die aantonen dat de huidige financiering niet volstaat voor het tijdig vervangen van verouderende infrastructuur of voor het realiseren van de reductiedoelstellingen uit de derde stroomgebiedbeheerplannen. Om de stijging van de kosten binnen de perken te houden, is een adequaat klimaatbeleid en een betere ruimtelijke ordening nodig; moeten de procedures verbeterd worden en kan ingezet worden op innovatie in het hemelwaterbeheer en de decentrale zuivering. Bijkomende financiering kan gevonden worden via de waterfactuur, uit de publieke middelen (Vlaams dan vooral) en/of door betere toepassing van het principe dat de vervuiler betaalt.

De afsluiter van het inhoudelijke gedeelte was een **politiek debat** met Robrecht Bothuyne (CD&V), – Freya Perdaens (N-VA), Mieke Schauvliege (Groen), Willem Frederik Schiltz (Open VLD), Kris Verduyckt (Vooruit) en Lode Vereeck (Vlaams Belang). Het debat kaartte drie thema's aan: financiering, organisatie en hemelwaterbeheer.

Inzake de **financiering** was er consensus dat er meer geld nodig is voor de waterzuivering en het hemelwaterbeheer. De meeste partijen zijn ook bereid om daarvoor **bijkomende Vlaamse middelen** vrij te maken. Voor Vlaams Belang kan er ruimte gevonden worden binnen de bestaande begroting door te focussen op kerntaken, en zijn die middelen gekoppeld aan het aanpakken van de overstorten en de PFAS vervuiling. Voor Open VLD moeten er inspanningen komen in zowel de tarieven, de begroting als in een betere toepassing van het vervuiler betaalt beginsel.

Gevraagd naar de **focus voor een volgende Blue Deal wil N-VA** de focus aanhouden op waterhergebruik en de creatie van **natte natuur**, en zeker niet op meer afvoer.

Groen wil focussen op **infiltratie** in de bodem en de opmaak van een **onthardingsstrategie**: door de realisatie van de bouwshift en een infiltratiebonus sneller ontharden en water meer ruimte geven.

Open VLD wil de Blue Deal verankeren in een **waterbeschermingsfonds** en zo een lange termijn financiering garanderen. De focus moet in de volgende legislatuur liggen op de **afkoppeling van hemelwater** en proefprojecten opschalen. Vooruit sluit daarbij aan: de omslag moet gemaakt worden van een projectmatige naar een structurele aanpak, het ambitieniveau moet omhoog inzake ruimtelijk beleid en klimaatopwarming.

Vlaams Belang pleit voor een focus op veiligheid door de financiering van sluizen, stuwen en overstromingsgebieden, en wil daarnaast de opbouw van een **reservefonds als verzekering** tegen de mogelijke schade door een zogenaamde "waterbom". Groen wijst op de noodzaak van een **ruimtelijke transitie** om meer ruimte te maken voor water. N-VA wijst erop dat de Blue Deal mee als doel heeft om daar **draagvlak** voor te creëren. CD&V pleit voor een groen-blauw-geel beleid, om de **landbouwsector** volwaardig **te betrekken** in het waterbeleid, en naar combinaties van waterberging en landbouwgebruik streven. Vooruit en Groen zijn het daarmee eens, maar wijzen op de afwijzende houding van de Vlaamse Regering over de natuurherstelwet en de verantwoordelijkheid van de landbouw inzake waterkwaliteit en drainage.

De meeste partijen zijn voor de invoering van een **infiltratiebonus**, net als de meerderheid van de aanwezigen in de zaal. Vlaams Belang is tegen, en ziet meer heil in een kerntakenoefening binnen de Vlaamse begroting. Door de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater zal het probleem ook vanzelf uitfaseren. Ook N-VA heeft twijfels: de doelstelling om meer water te infiltreren is goed, maar op korte termijn moet de focus elders liggen.

CD&V wijst op de meerwaarde van de infiltratiebonus als deel van een breder beleid: het vormt een incentive voor de juiste investeringen. Vooruit wijst op het vervuiler betaalt principe en de noodzaak aan een lange termijn beleid, maar wil wel een oplossing voor historische situaties.

Alle partijen zijn ook voorstander van een **afgestemde infrastructuurplanning**, zoals voorgesteld door de SERV, maar over de praktische implementatie en de verwachtingen die we mogen koesteren, zijn er nog veel vragen. De verkokering van de Vlaamse Overheid is een grote uitdaging die iedereen erkent. Het is belangrijk dat de planning tweerichtingsverkeer is; ook mobiliteitsprojecten moeten aangepast kunnen worden aan de planning van nutsvoorzieningen. Digitalisering kan helpen, en ook meer inzetten op innovatieve concepten die nu nog buiten de standaardbestekken vallen.

Voor CD&V moet de gemeente hierbij dé regisseur zijn, maar alle andere partijen zien nood aan een vorm van facilitering en coördinatie, om de verschillende niveaus (Vlaams, gemeentelijk) en functies (mobiliteit, nutsvoorzieningen, …) beter op elkaar af te stemmen.

Gevraagd naar wie er vooral extra inspanningen dient te doen rond **hemelwaterbeheer**, kiezen de meeste partijen

voor de **gemeente**. Groen wijst op de **hemelwaterplannen**, die meer sturend moeten worden, gericht op doelstellingen en vooral tot concrete maatregelen moeten leiden.

N-VA meent dat de Vlaamse Overheid daarbij voor **meer ondersteuning** moet zorgen door bij voorbeeld de regels aan te passen, innovatieve technieken te ondersteunen en decentralisatie mogelijk te maken. Ook CD&V wil de gemeenten de leiding geven, en zorgen voor een structurele financiering en snellere vergunningsprocedures.

Net omwille van die goede dynamiek in vele gemeenten, koos Vlaams Belang bij deze vraag voor AWV: daar zit nog het meeste koudwatervrees inzake hemelwaterbeheer.

Inzake de **handhaving** pleit Vlaams Belang voor meer ondersteuning vanuit Vlaanderen naar de gemeenten. Voor Open VLD hebben de gemeenten de belangrijkste rol, en moet Vlaanderen vooral inzetten op het vereenvoudigen van de eigen procedures en inzetten op “coachende handhaving”. Vooruit en Groen wijzen op de slechte voorbeelden: vele kleine gemeenten staan te zwak, en er moet dus meer gebeuren op Vlaams niveau.

Gevraagd naar een **slotbemerking**, roept CD&V op tot betere samenwerking met de actoren, meer middelen en snellere procedures vanuit Vlaanderen. N-VA wil de versnippering aanpakken, zeker in het waterbeheer. Groen hoopt dat de eensgezindheid zich ook na de verkiezingen zal vertalen in bijkomende investeringen in het waterbeleid. Open VLD wil robuuste lange termijn plannen met daarbinnen meer ruimte voor innovatie en lokale accenten. Vooruit pleit voor meer ambitie en droomt van proper water om in te zwemmen. Vlaams Belang ziet zuiver water als een recht voor de burger en een plicht voor de overheid.

In haar **slotwoord** bedankte **Wendy Francken**, directeur van VLARIO, alle aanwezigen voor hun bijdragen aan de VLARIO-dag. Ze trok ook enkele conclusies uit het politieke debat: er is eensgezindheid dat er meer ruimte nodig is voor water. De erkenning dat er ook meer geld noodzakelijk is, is zeer welkom, net als de openheid om zowel naar de Vlaamse middelen als naar de waterfactuur te kijken. Over de infiltratiebonus is nog discussie, maar de doelstelling wordt alvast gedeeld.

Ook de infrastructuurplanning kent brede steun, maar er is nog werk aan de praktische uitvoering. Alleszins is er nood om de versnippering en verkokering binnen de Vlaamse administraties aan te pakken. Het hemelwaterbeheer is duidelijk een kerntaak voor de lokale besturen, VLARIO staat klaar om hen daarbij volop verder te ondersteunen. Tenslotte is veel gesproken over de nood aan meer overleg en betere samenwerking – “Samen voor zuiver water” is dan ook niet voor niets de baseline van VLARIO.

STUDIEDAGEN

VLARIO organiseerde ook in 2024 studiedagen en webinars voor de sector of was een gastspreker bij een opleiding of event van onze partners. Alle informatie over onze komende studiedagen vindt u steeds op onze website bij ‘opleidingen en studiedagen’. De presentaties zijn steeds terug te vinden op het ledengedeelte.

Z-WATER (KANAAL Z)

We beleefden het natste voorjaar ooit. En toch blijft er een structureel tekort aan water in de ondergrond. Het klinkt tegenstrijdig, maar het is de realiteit. Het dichtbebouwde Vlaanderen is nu eenmaal gevoelig voor klimaatverandering. Net daarom investeren rioolbeheerders, watermaatschappijen, bedrijven en lokale overheden in een beter waterbeheer, duurzame herinrichting van de openbare ruimte, circulair watergebruik en aangepaste infrastructuur.

We beseffen het vaak niet, maar water is een schaars goed. Voor een optimale waterhuishouding is het nodig dat regenwater volop kan insijpelen in de bodem en lokaal kan worden bijgehouden in buffer- en spaarbekkens. “Net daar knelt het schoentje”, vertelt Wendy Francken, directeur van het kenniscentrum VLARIO. “In de laatste 50 jaar is in Vlaanderen drie keer zoveel oppervlakte verhard en bebouwd. Daardoor wordt water versneld afgevoerd naar beken, rivieren en de zee. Die trend moeten we omkeren door massaal te ontharden en meer water lokaal te bufferen. Die maatregelen zullen trouwens ook helpen om wateroverlast in de toekomst te vermijden.”

Hoe lokale overheden, rioolbeheerders, watermaatschappijen en bedrijven aan zo’n klimaatrobuuste toekomst werken, vormt de rode draad in de nieuwe en zevende reeks Z-Water. De reeks toont tal van projecten uit de riool- en afvalwaterzuiveringssector die bijdragen aan duurzamer waterbeheer, zoals de strijd tegen lekverlies, rioolinspecties en -onderhoud en specifieke waterrecuperatietechnieken. Voorts komen de aanleg van waterbuffers en duurzame herinrichtingsprojecten van de openbare ruimte aan bod. Z-Water laat ook experts uit de academische wereld, de publieke en privésector aan het woord over hoe we de impact van klimaatverandering kunnen beperken.

Deze zevende reeks werd opgemaakt i.s.m. Aquafin, DSSV, de Vlaamse Milieumaatschappij, de Watergroep, Embuild Vlaanderen, Fluvius, Kumpen, Sweco en Willemen Infra. U kan de afleveringen herbekijken op ons Youtube Kanaal

VLARIO Kenniscentrum of via www.vlario.be/actueel/#z-water.

We bereikten hiermee 1,1 miljoen kijkers. In de kerstvakantie werd deze reeks heruitgezonden, wat nog eens goed was voor een bereik van bijna 1,4 miljoen kijkers.

VLARIO en haar partners zijn zeer tevreden met deze kijkcijfers en wij hopen hiermee onze druppel bij te dragen om het bewustzijn voor water te verhogen en dit thema water een breder draagvlak te geven. VLARIO wil dit permanent onder de aandacht houden en samen blijven verder werken aan zuiver water #samenvoorzuiverwater.

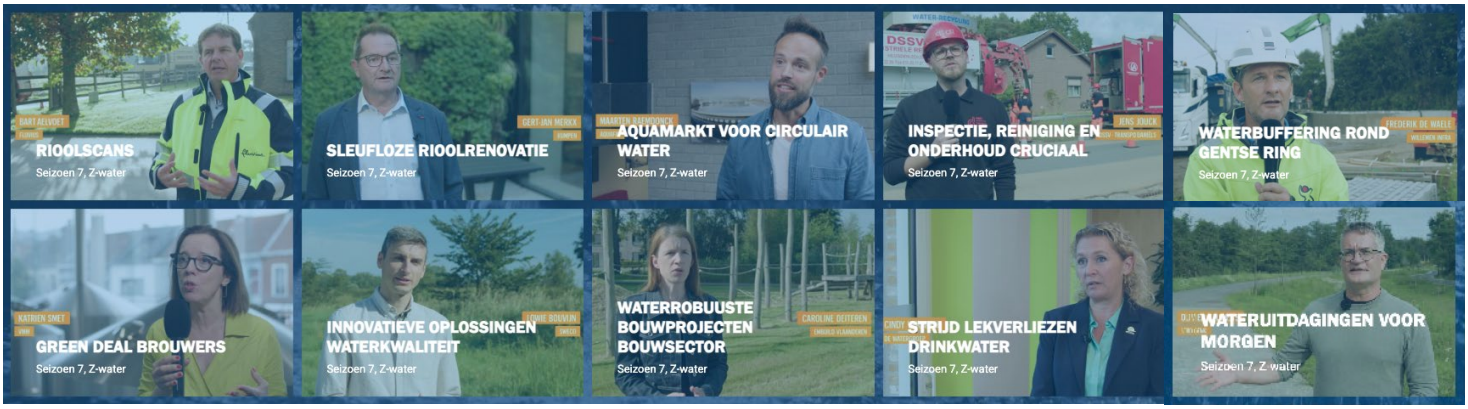

6. VERTEGENWOORDIGING VAN VLARIO IN EXTERNE ORGANISATIES

De kennis en expertise van VLARIO wordt ook in externe organisaties en activiteiten ingezet. Zo levert VLARIO een actieve bijdrage aan diverse hoofdstukken van het Standaardbestek 250. Deelname aan diverse adviesraden van BCCA, Copro en Procertus wordt steevast voorzien door de technisch expert van VLARIO. Aan de technische werkgroepen en het programmacomité van het OCW en B-IWA wordt eveneens een actieve bijdrage geleverd.

VLARIO maakt ook deel uit van verschillende projectgroepen van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW). VLARIO is verheugd dat ze een actieve bijdrage kan en mag leveren aan diverse projectgroepen.

Met de diverse VLARIO-werkgroepen proberen we concrete en praktische input te leveren aan de verschillende projectgroepen.

Meer informatie over de vertegenwoordigingen van VLARIO in externe organisaties vindt u op www.vlario.be/overons.

7. VLARIO IN EUROPA

VLARIO bouwt haar contacten in Europa stelselmatig verder uit en wil bestaande contacten zoveel mogelijk versterken. Enerzijds om onze eigen werkgroepen beter te kunnen funderen en inspireren, anderzijds om ook onze meningen in de Europese context naar voor te brengen. Ook in 2024 heeft VLARIO haar Europese contacten sterk onderhouden en verder uitgebouwd. De noodzaak aan deze samenwerking en wisselwerking blijft groeien.

EWA

VLARIO directeur Wendy Francken is sinds mei 2023 voorzitter van de Europese koepelvereniging European Water Association (EWA). Via de European Water Association houdt VLARIO de vinger aan de pols inzake de Europese wetgevende initiatieven. Ook via de deelname in de EU Water Alliance is er overleg met overige Europese waterorganisaties om zo samen het thema Water hoog op de Europese agenda te houden.

De Green Deal en de toekomst van waterbeheer in de EU
De Europese Green Deal heeft een ambitieuze en urgente agenda opgesteld, niet alleen om de klimaatverandering aan te pakken en biodiversiteit te beschermen, maar ook om een van onze meest waardevolle bronnen veilig te stellen, zijnde water. In de afgelopen vijf jaar heeft de Green Deal een cruciale rol gespeeld in het verbeteren van de kwaliteit van waterlichamen in de EU en het vormgeven van beleidsprioriteiten die duurzame waterzekerheid moeten garanderen.

De impact van de Green Deal
Onder de paraplu van de Green Deal heeft de Europese Commissie wetgevings- en beleidsvoorstellen gedaan die tastbare vooruitgang hebben geboekt in sectoren zoals landbouw, chemische stoffen, pesticiden en geneesmiddelen. Deze initiatieven zijn essentieel gebleken om de milieukwaliteit te verbeteren en een “nulvervuiling”-doelstelling te realiseren. Toch zijn er nog belangrijke tekortkomingen in het waterbeleid en de uitvoering ervan, die moeten worden aangepakt om de ambitieuze doelen volledig te behalen.

Een oproep tot actie
EWA roept de nieuwe Europese Commissie op om aanvullende stappen te ondernemen. Er moet worden gezorgd voor zuiver water dat vrij is van schadelijke chemicaliën en overtollige voedingsstoffen, en dat bestand is tegen risico's zoals overstromingen en droogtes. Langetermijninvesteringen zijn hierbij essentieel, evenals de ontwikkeling van een solide financieel kader. Het voorstel van het Europees Economisch en Sociaal Comité voor een “Blue Deal” biedt een kansrijk uitgangspunt om dit te verwezenlijken.

De uitdagingen van waterschaarste
De EU kampt al met waterschaarste, droogtes en lage waterstanden in rivieren. Daarnaast vormt de import van “virtueel water” uit ontwikkelingslanden een groeiende uitdaging. Door klimaatverandering en toenemende binnenlandse waterbehoeften in die landen, wordt deze afhankelijkheid steeds minder duurzaam. Tegelijkertijd kunnen grensoverschrijdende waterbronnen binnen de EU aanleiding geven tot conflicten tussen lidstaten, tenzij de besluitvorming wordt verbeterd.

Naar een betere besluitvorming
Een belangrijk obstakel bij het aanpakken van waterbeheerkwesties is de vereiste van unanimiteit onder de lidstaten. Echter, de EU-Verdragen bieden een mogelijkheid om deze zaken onder de medebeslissingsprocedure te brengen, wat besluitvorming met een gekwalificeerde meerderheid mogelijk maakt. Dit kan de weg vrijmaken voor efficiëntere en tijdige maatregelen.

EWA’s rol en betrokkenheid
De European Water Association blijft zich inzetten om waterexperts in Europa te ondersteunen en vertegenwoordigen. Met een focus op sterke communicatie met de EU-Commissie, het delen van expertise en het organiseren van evenementen, moedigen we alle waterprofessionals aan om verbonden te blijven via onze nieuwsbrief, webinars en jaarlijkse conferentie in Brussel.

De herziene richtlijn voor stedelijk afvalwater, die onderwerpen zoals energieneutraliteit en de verwijdering van microverontreinigingen omvat, onderstreept de urgentie van een gecoördineerde aanpak. We kijken ernaar uit om samen met de EU en onze leden te werken aan een toekomst met duurzame watervoorzieningen.

EWA – VLARIO
Ook in 2024 heeft VLARIO een actieve rol opgenomen binnen EWA en ondersteunden en begeleiden we tal van activiteiten van onze partnerorganisaties. Hier volgt een overzicht van enkele belangrijke evenementen waarin VLARIO een bijdrage heeft geleverd:

- **12 maart**: Waterconferentie in kader van het Europees voorzitterschap i.s.m. de VMM en Water Europe: VLARIO en EWA waren actief aanwezig op deze conferentie, die zich richtte op de uitdagingen en opportuniteiten binnen het waterbeleid.
- **10 & 11 september**: IKT International Conference – "*Sewers for the 21st Century*" in Gelsenkirchen (Duitsland): Een intensieve internationale uitwisseling van informatie, innovatie en duurzaamheid op het gebied van rioleringen en stedelijke afwateringssystemen. Experts uit Europa, Australië en India kwamen samen om een toekomst te bespreken waarin innovatie en samenwerking centraal staan.
- **15 & 16 november**: Aluseau Conferentie in Mersch (Luxemburg): Deze conferentie bood niet alleen een terugblik op de ontwikkelingen binnen de sector, maar vormde ook een sterke oproep tot blijvende nationale en Europese samenwerking.
- **EWA Brussels Conference: Het jaarlijkse hoogtepunt –** deze stond in het teken van *"The post-election landscape of the European Water Sector"*. Enkele speerpunten waren de implementatie van klimaatverandering in het waterbeleid en de herziening van de Richtlijn stedelijk afvalwater.

Met onze actieve betrokkenheid bij deze evenementen benadrukken we als VLARIO het belang van samenwerking, innovatie en kennisdeling – zowel op nationaal als internationaal niveau. Samen bouwen we aan een duurzame toekomst voor het waterbeheer.

IKT

IKT, het instituut voor ondergrondse infrastructuur in Duitsland, is de kennispartner van VLARIO in Duitsland. Reeds verschillende jaren vindt er overleg plaats rond kennisuitwisseling en -opbouw. IKT zet zijn research over renovatie permanent verder en begeleidt onze VLARIO-activiteiten m.b.t. putrenovatie en renovatie van diverse types van huisaansluitingen.

VLARIO volgt verschillende onderzoeken op met onze Duitse onderzoekspartner IKT. Voor de renovatie van pers- en drukleidingen werd de studie afgerond. Er wordt ook een project opgestart met IKT rond de analyse van 'big data' van opeenvolgende camera-onderzoeken.

STICHTING RIONED

Met onze partner in Nederland blijven wij ons wederzijds inspireren en hun en onze standpunten vergelijken rond Europese regelgeving.

Op donderdag 20 juni organiseerden Stichting RIONED en VLARIO een ontmoetingsdag met kennisuitwisseling in Antwerpen. Het doel van deze dag was om de aanpak van Nederlandse en Vlaamse steden en gemeenten voor de watertaken met elkaar te delen. De dag bood de deelnemers inspiratie met wandelingen, zowel onder- als bovengronds, en workshops zowel vanuit de praktische aanpak als vanuit de beleidsmatige aanpak.

8. WAT GEBEURT ER IN DE VLAAMSE WATERSECTOR?

Vlaanderen zet verder koers naar duurzaam waterbeheer: een blik op de beleidsnota water 2025-2029

VLARIO spreekt met Vlaams minister van Omgeving en Landbouw, Jo Brouns, over de beleidsnota Water 2025-2029. In dit interview licht de minister toe hoe Vlaanderen een toekomstbestendig waterbeleid wil vormgeven.

VLARIO: Minister Brouns, de beleidsnota Water 2025-2029 ligt op tafel. Wat zijn de belangrijkste doelen van deze nota?

Brouns: Met deze beleidsnota willen we Vlaanderen voorbereiden op de uitdagingen van de toekomst. Waterbeheer speelt een cruciale rol in hoe we omgaan met de gevolgen van klimaatverandering. Onze doelen zijn ambitieus: we zetten in op bescherming tegen wateroverlast en droogte, verbeteren de waterkwaliteit en zorgen voor betaalbaar water voor iedereen.

De nieuwe Blue Deal 2.0 is daarbij een belangrijk instrument. Het is onze ambitie om met die deal een robuuster en veerkrachtiger beleid te voeren.

VLARIO: Wat betekent die Blue Deal 2.0 precies voor Vlaanderen?

Brouns: We moeten verder investeren in het watersysteem met meer ruimte voor water. Dat is de meest effectieve oplossing om de waterveiligheid en waterzekerheid voor al onze inwoners, onze economie en landbouw te blijven verzekeren. In deze Blue Deal leggen we de strategie voor waterbeheersing, waterkwaliteit en waterzekerheid vast. We investeren daar waar we het meeste verschil maken. We zorgen voor een sterk en uitvoerbaar waterplan met ambitieuze én haalbare doelstellingen, in balans met onze welvaart.

Om ervoor te zorgen dat zuiver en betaalbaar water uit onze kraan blijft stromen, maken we in 2025 een strategisch plan drinkwater. Bovendien willen we onze drinkwaterbedrijven en rioolbeheerders resultaatsgerichter aansturen, zodat ze beter voorbereid zijn op de uitdagingen van morgen.

VLARIO: Een ander belangrijk thema is de integratie van waterbeheer in de landbouw. Hoe pakt u dat aan?

Brouns: De landbouwsector is zowel een grootgebruiker als een partner in ons waterbeheer. We willen boeren ondersteunen bij droogtebestendige praktijken, zoals slim grondwatergebruik en efficiënte irrigatietechnieken. Daarnaast is het belangrijk dat landbouwbedrijven mee profiteren van een robuuster watersysteem. Samenwerking en innovatie zijn hier cruciaal.

VLARIO: Wat is volgens u de belangrijkste boodschap van deze beleidsnota?

Brouns: Dat we samenwerken. Geen enkele actor kan deze uitdagingen alleen aan. In de nota benadrukken we dat empathie en openheid voor elkaars standpunten essentieel zijn. Door samen te werken, bouwen we een beleid dat breed gedragen wordt en bestand is tegen de uitdagingen van onze tijd.

VLARIO: Tot slot, hoe ziet u de toekomst van Vlaanderen op het gebied van waterbeheer?

Brouns: Ik zie een Vlaanderen dat veerkrachtig is, voorbereid op klimaatverandering en een voorbeeld stelt in duurzaam waterbeheer. Met de beleidsnota Water 2025-2029 leggen we een stevige basis om dat te realiseren. Ik ben ervan overtuigd dat we, samen met alle betrokken partijen, grote stappen kunnen zetten.

Van Europese richtlijnen naar Vlaamse realiteit: waterbeleid in actie

Wendy Francken, directeur van VLARIO, is sinds mei 2023 ook voorzitter van de Europese koepelvereniging EWA. Vanuit deze Europese blik kijkt ze naar de Vlaamse uitdagingen in het waterbeleid. Met trots, maar ook strijdvaardig. Want beleid leidt alleen tot resultaten als het van de Europese tekentafel wordt vertaald naar concrete, uitgevoerde projecten.

De Kaderrichtlijn Water en Richtlijn Stedelijk afvalwater zijn sterke staaltjes Europa. Ze onderstrepen naar mijn gevoel treffend waar de Europese Unie voor staat en voor gaat: de samenwerking tussen lidstaten harmoniseren en bevorderen met meer welvaart en welzijn als doel. Voor VLARIO zijn deze twee Europese richtlijnen van groot belang, want ze streven naar zuiver water door duurzame infrastructuur aan te leggen en te onderhouden. Het engagement van VLARIO om - net zoals Europa - voluit voor dat zuiver water te gaan, heeft alles te maken met het absolute belang ervan. Het rapport 'The Economics of Water' beschrijft het als volgt: "Proper water is essentieel voor een veilige watercyclus, mensenrechten, voedselzekerheid, economische welvaart en de leefbaarheid van onze planeet." Precies daarom heeft zuiver water onze aandacht, energie en investering nodig.

Waar Vlaanderen uitblinkt en tegenaan loopt
De afgelopen jaren werd het voor mij des te duidelijker hoe belangrijk het is om Vlaanderen actief te laten participeren in Europese discussies. Het contact met Europese collega's toont niet alleen waar Vlaanderen vooroploopt, maar ook waar onze uitdagingen liggen.

Vlaanderen blinkt uit in zijn hemelwaterbeleid, met de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater en de keuring van afwatering, en ook ons participatieve, wetenschappelijk onderbouwde droogtebeleid mag gezien worden. De kennis en het onderzoek naar de effecten van klimaatverandering op watersystemen behoren tot de top.

Toch blijven grote uitdagingen bestaan, vooral in het versnellen van de aansluiting van burgers op een waterzuivering en het verminderen van regenwaterafvoer naar het riool. Twee knelpunten vragen daarbij om een dringende aanpak: vergunningverlening en financiering.

Vergunningverlening: een werkbare aanpak nodig
Het verkrijgen van een omgevingsvergunning, zelfs voor projecten van algemeen belang, wordt steeds complexer. Tegenstrijdige adviezen van instanties en kortetermijnbezwaren (zoals bemalingen) blokkeren projecten, ondanks de lange termijn voordelen voor duurzame waterzuivering. De Vlaamse Regering heeft een gemengde commissie opgericht om een rechtszeker en robuust vergunningenbeleid uit te werken. VLARIO kan dat alleen maar toejuichen: praktische, uitvoerbare vergunningen zijn broodnodig en snelle actie is nodig om noodzakelijke publieke werken te realiseren.

Financiering: tijd voor knopen doorhakken
De uitdagingen rond financiering zijn inmiddels goed in kaart gebracht en mogelijke oplossingen zijn uitvoerig besproken bij de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW). VLARIO steunt de aanbevelingen van de 'Uitgaventoetsing rioleringssubsidies', waaronder een overgang naar tariefregulering met duidelijke randvoorwaarden. Daarnaast pleiten we al jaren voor een infiltratiebonus om hemelwaterbeheer te ondersteunen. De gegevens liggen klaar; nu is het moment om te beslissen en een sluitend financieel model op tafel te leggen. We hebben er goede moed in en roepen daarom - als vanouds - alle partners op om van zuiver water dringend mooi werk te maken.

De European Water Association (EWA) is een onafhankelijke niet-gouvernementele organisatie die zich focust op het waterbeheer en de verbetering van het watermilieu. Het is één van de belangrijkste beroepsverenigingen in Europa die de hele watersector bestrijkt. Zie voor meer info: www.ewa-online.eu

Campagne: Waar dan wel?

Aquafin, AquaFlanders, de Vlaamse Milieumaatschappij en VLARIO zetten samen de schouders onder WAARDANWEL. De campagne liep in het straatbeeld en online. Gemeenten kunnen de communicatiekit voor de campagne bij VLARIO opvragen.

WAARDANWEL stuurt aan op gedragsverandering en dat is hard nodig. Er belandt nog steeds massaal veel afval in onze riolen dat daar niet thuishoort. WAARDANWEL leert waar de meest hardnekkige rioolverstoorders – peuken, verfresten, kakzakjes, frituurolie en vochtige doekjes – wel thuishoren.

De cijfers winden er geen doekjes om: hoog tijd om de riolen weer proper te krijgen:

- Ongeveer driekwart van de gerookte sigarettenpeuken wordt weggegooid op straat en belanden in het milieu.
- Vochtige doekjes zijn de grootste oorzaak van verstopte riolen in Vlaanderen. Tot 80 procent van de dichtgeslibde leidingen is daar rechtstreeks aan te wijten.
- De kosten van het vrijmaken van verstopte leidingen thuis zijn gigantisch: die worden ingeschat op enkele miljoenen euro's per jaar. Da's heel veel geld dat Vlamingen kunnen besparen door afval slimmer en juister te verwerken.
- Het vrijmaken van verstopte straatkolken kost de rioolbeheerders in Vlaanderen elk jaar minimaal 2,5 miljoen euro.

Het respecteren van de juiste afvalstromen voorkomt dat vervuilende producten in onze waterlopen terecht komen, dat we verstoppingen (en de kosten die ermee gepaard gaan) voorkomen en dat de rioolput zijn werk kan doen: overtollig regenwater afvoeren.

Via affichage en sociale media kom je te weten in welke reststroom de hardnekkige rioolverstoorders – natte doekjes, peuken, kakzakjes, frituurolie en verfresten – wel thuishoren: bij het restvuil, het containerpark of het ophaalpunt. Ook in 2025 wordt de campagne verder gezet naar een breed publiek.

Twijfel je over de bestemming van een ander afvalproduct? Op www.waardanwel.be kan je checken of het in de riool of ergens anders hoort.

Wil je deze boodschap mee verspreiden?

Download het campagnemateriaal op www.vlario.be/waardanwel.

Verwarmen met riothermie krijgt een boost door sectorsamenwerking

Op Wereld Energiedag hebben de Vlaamse rioolbeheerders riothermie in de markt gezet als volwaardige duurzame warmtebron. Want, hoewel er nog heel wat potentieel onbenut blijft, stijgt de interesse voor riothermie en zit het gebruik ervan in de lift. Deze innovatieve technologie benut de warmte van rioolwater om gebouwen te verwarmen en draagt zo bij aan een groenere toekomst. Samen met de rioolbeheerders en Aquafin engageert VLARIO zich om alle geschikte rioolstrengen op het platform www.riothermie.be te bundelen. Dit maakt riothermie toegankelijker voor bouwpromotoren en publieke instanties en biedt aanzienlijke milieuwinsten.

Warmte onttrekken aan rioolwater is in heel wat situaties een perfect alternatief voor stookolie en aardgas, maar tot voor kort was het potentieel van deze technologie onvoldoende in kaart gebracht. Volgens berekeningen van Aquafin is de capaciteit enorm: de Vlaamse riolen bevatten genoeg warmte om 400 grote gebouwen, zoals zwembaden en wooncomplexen, te verduurzamen. Elk project dat riothermie integreert, kan een jaarlijkse CO_2-reductie van 100 ton opleveren. Op termijn kan dit initiatief een totale besparing van 40.000 ton CO_2 per jaar realiseren.

Marjolein Weemaes, directeur Business Development en Innovatie bij Aquafin: “De permanente toevoer van afvalwater maakt riothermie een betrouwbare warmtebron. Bovendien wordt het door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) erkend als hernieuwbare energiebron, wat recht geeft op subsidies tot 65%.”

Website www.riothermie.be bundelt alle warmte op één platform
Om riothermie breed toegankelijk te maken, werd het platform riothermie.be gelanceerd. Dit platform centraliseert alle geschikte locaties waar warmte kan worden gewonnen uit rioolwater. Dankzij een helder afsprakenkader kan riothermie echt worden uitgerold. Het warmteaanbod wordt toegewezen aan projecten die de grootste duurzame impact realiseren. Hier kunnen bouwpromotoren eenvoudig nagaan of hun project in aanmerking komt voor riothermie.

Carl Heyrman, algemeen directeur van Aquaflanders: “We hebben onderlinge afspraken gemaakt om overlapping tussen projecten te voorkomen. Warmte kan immers maar één keer uit een rioolbuis worden onttrokken. Dit waarborgt de optimale benutting van deze waardevolle bron.”

Ook Vlaams minister van Omgeving en Landbouw, Jo Brouns, ondersteunt het project: “Riothermie toont dat oplossingen voor onze energie-uitdagingen vaak letterlijk onder onze voeten liggen. Door warmte uit rioolwater te benutten, kunnen we op een duurzame en rendabele manier gebouwen verwarmen en onze CO_2-uitstoot fors verminderen.” Ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) staat achter het initiatief. Voorzitter Wim Dries stelt: “Kwaliteitsvolle data over duurzame warmtebronnen, zoals riothermie, zijn cruciaal voor lokale besturen om hun warmteplannen te realiseren.”

Duurzaam en rendabel
Riothermie onderscheidt zich als een efficiënte oplossing, zeker in stedelijke omgevingen. Het installatieproces is minder ingrijpend dan bijvoorbeeld geothermie. “De warmtewisselaars worden in de riool geplaatst, waardoor er geen extra ruimte of tijd nodig is op de werf.” legt Weemaes uit. Dit maakt riothermie bijzonder geschikt voor stedelijke gebieden, waar ruimte vaak schaars is.

Dankzij de samenwerking tussen VLARIO, Aquafin en andere partners zet Vlaanderen een belangrijke stap richting een duurzamer energielandschap. Met het bundelen van data en het ontsluiten van deze informatie via riothermie.be, wordt riothermie een praktische en haalbare keuze voor bouwpromotoren en overheden. Dit project benadrukt de kracht van samenwerking en innovatie in de strijd tegen klimaatverandering. Samen bouwen we aan een toekomst waarin hernieuwbare energiebronnen zoals riothermie een fundamentele rol spelen.

9. KEURING PRIVÉWATERAFVOER EN KWALITEITSBORGING

WERKING

De keuring van de privéwaterafvoer is al verplicht sinds 1 juli 2011. VLARIO ontwikkelde hiervoor een database en keuringssysteem waarin alle keuringen opgeslagen worden en raadpleegbaar zijn voor de gemeenten/rioolbeheerders. VLARIO is geaccrediteerd door Belac voor ISO/IEC 17020 type A om de kwaliteit van de keuringen te waarborgen. De door VLARIO opgeleide keurders gebruiken een digitale toepassing voor de opmaak en opvolging van de keuringsrapporten.

De gemeenten/rioolbeheerders die inschrijven op het KPR-systeem krijgen toegang tot de database. De jaarlijkse rapportering aan de VMM over de keuring is hier ook in voorzien. Hier kan per gemeente nagegaan worden hoeveel keuringen uitgevoerd werden, welke conform/niet-conform zijn alsook de stedenbouwkundige overtredingen (bv. infiltratievoorziening is te klein of geen hergebruik regenwater).

De richtlijnen m.b.t. de keuring zoals de afkeurcriteria, uitzonderingen op afkoppelen regenwater, correcte aansluitingen op RWA en DWA vindt u op www.vlario.be/keuring/richtlijnen-keuring.

MODULE OPVOLGING EN HANDHAVING

De rioolbeheerder is verantwoordelijk voor het opvolgen van de keuringen. Via de VLARIO module opvolging en handhaving kunnen gemeenten/rioolbeheerders keuringen beter opvolgen en bijhouden welke acties er voor een dossier zijn toegepast. Deze acties maken ook mee onderdeel uit van de rapportering aan de VMM. De module is ook nuttig voor gemeenten voor de opvolging van stedenbouwkundige overtredingen waarvoor geen afkeur gegeven kan worden. Indien er geen gevolg gegeven wordt aan de aanmaningen die verzonden werden door de rioolbeheerder dient de gemeente verdere handhaving toe te passen. Ook deze acties kunnen overzichtelijk bijgehouden worden in de module.

STATISTIEKEN

In totaal voerden VLARIO-keurders sinds de invoering van de keuring op 1 juli 2011 tot eind 2024 bijna 176.000 VLARIO-keuringen uit. In 2024 werden bijna 17.000 keuringen uitgevoerd waarvan 52% i.k.v. nieuwbouw, 45% i.k.v. een afkoppelingsproject, 1,8% voor nieuwe aansluitingen en 0,6% voor de plaatsing van een IBA.

Van de bijna 17.000 keuringen blijkt dat 8% van alle keuringen niet conform bevonden zijn. Als we dit verder uitdiepen per type keuring is 4% van de keuringen i.k.v. nieuwbouw niet conform, 4% i.k.v. een keuring voor een nieuwe aansluiting en 13% voor een keuring i.k.v. een afkoppeling. 8% van alle keuringen zijn oranje keuringsattesten. Bij een keuring type nieuwbouw blijkt 14,7% van de keuringen een oranje attest te zijn, gevolgd door 8,3% bij een keuring type nieuwe aansluiting. Dit zijn keuringen met aandachtspunten gebaseerd op andere vigerende wet- en regelgevingen of voorwaarden opgelegd in de vergunning waaraan het rioleringsstelsel dient te voldoen, die niet tot de afkeurcriteria behoren volgens de schema's van het ministerieel besluit keuring.

We onderscheiden 3 groepen herstelmaatregelen bij niet-conforme keuringen:
- Niet conform omwille van de aansluitplicht/voorbehandeling afvalwater
- Niet conform omwille van foutieve scheiding regenwater en afvalwater
- Niet conform omwille van ontbreken regenwaterput/infiltratievoorziening/buffervoorziening

Een combinatie van verschillende herstelmaatregelen is mogelijk. De meest voorkomende reden tot afkeur heeft te maken met de foutieve scheiding van regenwater en afvalwater (67%). We zien dat er nog steeds veel foutieve aansluitingen gebeuren bij opritten en terrassen/balkons. Om foutieve aansluitingen te vermijden is er het overzichtsdocument voor architecten en ontwerpers. Wat de aansluitplicht van het afvalwater betreft stellen we vast dat in collectief te optimaliseren buitengebied, waar nog geen riolering aanwezig is en voorbehandeling van alle afvalwater verplicht is via de septische put, het grijs water niet mee aangesloten is op de septische put.
Alle informatie en richtlijnen over de keuring vindt u op www.vlario.be/keuring.

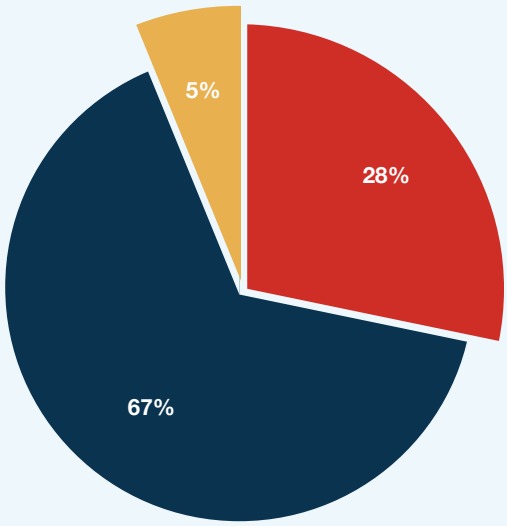

Reden afkeur

- Afvalwater / voorbehandeling
- Regenwatervoorzieningen
- Scheiding regenwater en afvalwater

10. LEDENLIJST

3B Plastics
AAMOV milieuadvies
ABO
ABrio Rioolrenovatie
ACEG
Aclagro
Aco Passavant
AdvenioZ
Adviesbureau C.G.M. Schrijvers
Aertssen Infra
Aggeres
AGSO Knokke-Heist
Alaers & Partners
Alkern Vor Beton
ALPHA DRAIN SOLUTIONS
Alpha Studieburo
AMIBLU France
Anders Beton
Antea Belgium
Aqua Purus
Aquadvice
AQUAFIN
AquaFlanders
ARCADIS Belgium
Arch&Teco engineering
Astro-plan - Ingenieursbureau
Atelier ruimtelijk advies
Audebo nv
Audoorn & Co
AVK Belgium
A-W-S
BAG-Macben
BCCA
Besix Infra
Beton De Clercq
BLEIJKO
Bobeg
BONTEXGEO
Bouwunie
Brussels Airport Company
Bureau Cnockaert
BURESCO
C4 SEWER
Camspector
CCI Leidingsystemen
Civiel
Cobefa
Coconsulting
Coenen, Jaak
COFRAX
Colas Noord
Conductus
COPRO
Cotek
D+A
Dajana
DC Geomatica
DE BONTE NEW GENERATION
De Bree Solutions
De Clippel, Jan
De Saegher en Zoon
De Vlaamse Waterweg
De Vroe
De Watergroep
De Werkvennootschap
Degavro
Dekabo
Demey INFRAbureau
Demula
Derudder Cleaning
Deschacht Plastics Belgium
Disoma
DND EXAQT
Drainjet
DSSV
DSView Group
Durot
Duynslaeger & Co
Dyka Plastics
Ebema
Ebema_LivingCity
Ecobeton water technologies
EJ
ELSCOLAB
Elta
Enerdo
Entracon
Envisol Benelux
Essencia PolyMatters
Evolta Engineers
Farys
FEBE B.
FLUVES
Fluvius System Operator
Fondatel Lecomte
FRÄNKISCHE Rohrwerke Gebr. Kirchner
Frans Bruggeman Maes
Gallinago Project Management
Gebruers Ruimingswerken
Gemeentebestuur Aalter
Gemeentebestuur Affligem
Gemeentebestuur Anzegem
Gemeentebestuur Ardooie
Gemeentebestuur Arendonk
Gemeentebestuur As
Gemeentebestuur Assenede
Gemeentebestuur Avelgem
Gemeentebestuur Baarle-Hertog
Gemeentebestuur Balen
Gemeentebestuur Beernem
Gemeentebestuur Beerse
Gemeentebestuur Beersel
Gemeentebestuur Begijnendijk
Gemeentebestuur Berlaar
Gemeentebestuur Berlare
Gemeentebestuur Bierbeek

Gemeentebestuur Boechout
Gemeentebestuur Bonheiden
Gemeentebestuur Boom
Gemeentebestuur Boortmeerbeek
Gemeentebestuur Bornem
Gemeentebestuur Brakel
Gemeentebestuur Brasschaat
Gemeentebestuur Brecht
Gemeentebestuur Bredene
Gemeentebestuur Buggenhout
Gemeentebestuur De Haan
Gemeentebestuur De Panne
Gemeentebestuur Denderleeuw
Gemeentebestuur Destelbergen
Gemeentebestuur Diepenbeek
Gemeentebestuur Dilbeek
Gemeentebestuur Duffel
Gemeentebestuur Edegem
Gemeentebestuur Erpe-Mere
Gemeentebestuur Essen
Gemeentebestuur Evergem
Gemeentebestuur Gavere
Gemeentebestuur Grimbergen
Gemeentebestuur Haaltert
Gemeentebestuur Hamme
Gemeentebestuur Hechtel-Eksel
Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg
Gemeentebestuur Hemiksem
Gemeentebestuur Herent
Gemeentebestuur Herselt
Gemeentebestuur Herzele
Gemeentebestuur Heusden-Zolder
Gemeentebestuur Heuvelland
Gemeentebestuur Hoeilaart
Gemeentebestuur Houthulst
Gemeentebestuur Hulshout
Gemeentebestuur Ingelmunster
Gemeentebestuur Jabbeke
Gemeentebestuur Kalmthout
Gemeentebestuur Kampenhout
Gemeentebestuur Kapellen
Gemeentebestuur Kasterlee
Gemeentebestuur Keerbergen
Gemeentebestuur Kluisbergen
Gemeentebestuur Koksijde
Gemeentebestuur Kontich
Gemeentebestuur Kortemark
Gemeentebestuur Kortenaken
Gemeentebestuur Kraainem
Gemeentebestuur Kruisem
Gemeentebestuur Kuurne
Gemeentebestuur Laarne
Gemeentebestuur Lanaken
Gemeentebestuur Lebbeke
Gemeentebestuur Lede
Gemeentebestuur Ledegem
Gemeentebestuur Leopoldsburg
Gemeentebestuur Lichtervelde
Gemeentebestuur Liedekerke
Gemeentebestuur Lierde
Gemeentebestuur Lievegem
Gemeentebestuur Lille
Gemeentebestuur Lint
Gemeentebestuur Lochristi
Gemeentebestuur Londerzeel
Gemeentebestuur Lubbeek
Gemeentebestuur Lummen
Gemeentebestuur Maarkedal
Gemeentebestuur Maasmechelen
Gemeentebestuur Maldegem
Gemeentebestuur Meise
Gemeentebestuur Merksplas
Gemeentebestuur Middelkerke
Gemeentebestuur Mol
Gemeentebestuur Mortsel
Gemeentebestuur Nijlen
Gemeentebestuur Olen
Gemeentebestuur Oosterzele
Gemeentebestuur Oostkamp
Gemeentebestuur Opwijk
Gemeentebestuur Oud-Heverlee
Gemeentebestuur Oud-Turnhout
Gemeentebestuur Overijse
Gemeentebestuur Pelt
Gemeentebestuur Pepingen
Gemeentebestuur Pittem
Gemeentebestuur Putte
Gemeentebestuur Ranst
Gemeentebestuur Ravels
Gemeentebestuur Retie
Gemeentebestuur Riemst
Gemeentebestuur Rijkevorsel
Gemeentebestuur Roosdaal
Gemeentebestuur Rotselaar
Gemeentebestuur Rumst
Gemeentebestuur Schelle
Gemeentebestuur Schilde
Gemeentebestuur Schoten
Gemeentebestuur Sint-Genesius-Rode
Gemeentebestuur Sint-Gillis-Waas
Gemeentebestuur Sint-Katelijne-Waver
Gemeentebestuur Sint-Laureins
Gemeentebestuur Sint-Lievens-Houtem
Gemeentebestuur Sint-Pieters-Leeuw
Gemeentebestuur Spiere-Helkijn
Gemeentebestuur Stabroek
Gemeentebestuur Staden
Gemeentebestuur Stekene
Gemeentebestuur Temse
Gemeentebestuur Tervuren
Gemeentebestuur Tessenderlo-Ham
Gemeentebestuur Tremelo
Gemeentebestuur Vosselaar
Gemeentebestuur Waasmunster
Gemeentebestuur Wellen
Gemeentebestuur Westerlo
Gemeentebestuur Wetteren
Gemeentebestuur Wevelgem
Gemeentebestuur Wezembeek-Oppem
Gemeentebestuur Wielsbeke
Gemeentebestuur Wingene
Gemeentebestuur Wommelgem
Gemeentebestuur Wortegem-Petegem
Gemeentebestuur Zandhoven

Gemeentebestuur Zaventem
Gemeentebestuur Zedelgem
Gemeentebestuur Zele
Gemeentebestuur Zemst
Gemeentebestuur Zoersel
Gemeentebestuur Zonhoven
Gemeentebestuur Zonnebeke
Gemeentebestuur Zuienkerke
Gemeentebestuur Zulte
Gemeentebestuur Zwalm
Gemeentebestuur Zwevegem
Gemoco
Geotec
Gepex
Global WCS
Godart BV
Goen Studiebureau
Gowaco
Grean Consult
Groep Infrabo
Group MDS
Grouttech
Hako-Boringen
Haven van Antwerpen - Brugge
HelloWater
Hidrostal
Hosbur
Houwelyckx Wegenbouw
Huijbregts Infra
Hydria
Hydroconcept
Hydropure
Hydroscan nv
Ibic
IGEAN Dienstverlening
Imbema Belgium
Industriële Technieken Danny Vliegen
Infraplan
Ingenieurs en expertisebureau Notermans
Ingenieursbureau Buyens
Ingenieursbureau France
Inter Pipe Tool
Intercommunale Leiedal
Interleuven
IOK
Istema
IWVA
J.D.C. TOPO
JOURET.PRO
JVK Concept
K&M Company
K-Boringen
Keriplan
Krinkels
Kumpen
KWT Milieu
Labo Devlieger - Van Vooren
Lantis
Lebbe, Jempy
LITHOBETON
Litran
LMP-Experts
Lodewyckx Consulting
Marlux - Stradus
Martens Beton
Martens Plastics
Masterplan
MESO studiebureau
MJ Oomen Inspectie
Mobiliteit en Openbare Werken - Agentschap Wegen en Verkeer
Mondea
Muurtuin
Norcon
Normec ISEC
North Sea Port Flanders
O Beton
OCW
Opticon Benelux Naarden
ORI
Peeters, Evie
PIDPA
Pipelife Belgium
Plant Projects
Plantec
Pluvio
Prenax
Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen
Provinciebestuur Antwerpen
Provinciebestuur Limburg
Provinciebestuur Oost-Vlaanderen
Provinciebestuur Vlaams-Brabant
Provinciebestuur West-Vlaanderen
Quadrant
Raeymaekers, Kobe
Rasschaert Wim Advocatenkantoor
Reawell
Rehau
Remacle
Renotec
RietLand
Rio Solutions
Riosan
Roefs
S. Bilt
Saint-Gobain PAM Belgium
Salus TMB Groep
Satic
SBE
SB-V & co
Sempels, Wim
Sidec
Sika
Smet Group
Stadsbestuur Aalst
Stadsbestuur Aarschot
Stadsbestuur Antwerpen
Stadsbestuur Beringen
Stadsbestuur Bilzen-Hoeselt
Stadsbestuur Bree
Stadsbestuur Brugge
Stadsbestuur Damme
Stadsbestuur Dendermonde
Stadsbestuur Diest

Stadsbestuur Diksmuide
Stadsbestuur Dilsen-Stokkem
Stadsbestuur Eeklo
Stadsbestuur Geel
Stadsbestuur Genk
Stadsbestuur Gent
Stadsbestuur Geraardsbergen
Stadsbestuur Halle
Stadsbestuur Hamont-Achel
Stadsbestuur Hasselt
Stadsbestuur Herentals
Stadsbestuur Hoogstraten
Stadsbestuur Ieper
Stadsbestuur Izegem
Stadsbestuur Kortrijk
Stadsbestuur Leuven
Stadsbestuur Lier
Stadsbestuur Lokeren
Stadsbestuur Lommel
Stadsbestuur Maaseik
Stadsbestuur Mechelen
Stadsbestuur Menen
Stadsbestuur Nieuwpoort
Stadsbestuur Ninove
Stadsbestuur Oostende
Stadsbestuur Oudenaarde
Stadsbestuur Peer
Stadsbestuur Poperinge
Stadsbestuur Roeselare
Stadsbestuur Ronse
Stadsbestuur Scherpenheuvel-Zichem
Stadsbestuur Sint-Niklaas
Stadsbestuur Sint-Truiden
Stadsbestuur Tienen
Stadsbestuur Tongeren-Borgloon
Stadsbestuur Torhout
Stadsbestuur Turnhout
Stadsbestuur Waregem
Stadsbestuur Wervik
STAV
Steenbakkerij Vande Moortel
STEINZEUG - KERAMO
Steto
Stijn Van De Velde
Studiebureau BVP
Studiebureau Goegebeur
Studiebureau Haegebaert
Studiebureau Jonckheere
Studiebureau Lobelle
Studiebureau Patrick Casier
Studiebureau Van Opstal
Studiebureau Verhaeghe & Partners
Studiegroep Irtas
SULZER Pumps Wastewater Belgium
SWBO
Sweco
Topomar
Tractebel Engineering
Tubobel Aqua
TUC-RAIL
Unie van het kmo-bouwbedrijf
V&V-Infra
VaDec
Valdec
Van de Kreeke Speciale Technieken
Van Den Broeck Tuinarchitectuur
Van Haut
Van Ruyssevelt, Marc
Vanden Buverie &Co
Vandenberghe, Dieter
Vandersanden Steenfabrieken
Vanlerberghe Aannemingen
Vanroelen, Tim
VDAB
VDM Keuring
Vega
Veneco2
Verhelle
Viateq
Victor Peeters, Openbare en Industriële Werken
Vigotec
Vinçotte International
VITO
Vivaqua
VK Engineering
Vlaamse Landmaatschappij
Vlaamse Milieumaatschappij
Vlaamse Overheid / Departement Omgeving
VlaWeBo
VV Plastics
VVSG
Wachters, Stijn
Water-link
Wavin Belgium
Webeco
West-Vlaamse Intercommunale
Wienerberger
Willemen Infra
Wonen in Vlaanderen
Buildwise
Xylem Water Solutions Belgium

VLARIO

OVERLEGPLATFORM

www.vlario.be